

Euroopan
tulevaisuus-
konferenssi

Euroopan tulevaisuuskonferenssi

Raportti: Paneeli 2, istunto 3

Eurooppalainen kansalaispaneeli 2:
”Eurooppalainen demokratia / Eurooppalaiset
arvot ja oikeudet, oikeusvaltioperiaate,
turvallisuus”

Euroopan tulevaisuuskonferenssi

Raportti

[Eurooppalainen kansalaispaneeli 2 : ”Eurooppalainen demokratia / Eurooppalaiset arvot ja oikeudet, oikeusvaltioperiaate, turvallisuus”](#)

Istunto 3: 10.–12. joulukuuta 2021, Firenze, Italia

Euroopan tulevaisuuskonferenssin yhteydessä Euroopan parlamentti, EU:n neuvosto ja Euroopan komissio järjestävät eurooppalaisia kansalaispaneeleja.

Tämän asiakirjan¹ on laatinut työryhmä, jonka jäseninä ovat Missions Publiques, Tanskan teknologiaautakunta, Deliberativa, Ifok ja Kantar Public. Työryhmä vastaa paneelien suunnittelusta ja toteuttamisesta. Paneelin 2: ”[Eurooppalainen demokratia / Eurooppalaiset arvot ja oikeudet, oikeusvaltioperiaate, turvallisuus](#)” kolmannen istunnon vetäjänä toimi Deliberativa ja toisina vetäjinä Missions Publiques ja Ifok.

Sisällys

1. Yhteenveto kolmannesta istunnosta
2. Taustaa: eurooppalaisen kansalaispaneeliprosessin kolmas istunto
3. Istunnon tärkeimmät tulokset: paneelin hyväksymät suositukset

- Liite I: Miten suositukset laadittiin?
- Liite II: Asiantuntijoiden ja faktantarkistajien näkemykset faktantarkistuksen tukena
- Liite III: Muut paneelin käsittelemät suositukset, joita ei hyväksytty
- Liite IV: Ryhmitellyt linjaukset

1. Yhteenveto kolmannesta istunnosta

Yhteensä 162 sattumanvaraisesti valittua eri-ikäistä Euroopan kansalaista eri taustoista ja eri puolilta Euroopan unionia kokoontui 10.–12. joulukuuta kolmannen kerran keskustelemaan aiheesta ”Eurooppalainen demokratia / arvot ja oikeudet, oikeusvaltioperiaate, turvallisuus” jatkona ensimmäisen ja toisen istunnon keskusteluille. Tässä viimeisessä istunnossa toisen paneelin osallistajat tapasivat Firenzen yliopistollisessa Eurooppa-instituutissa (EUI), mutta osallistuminen oli mahdollista myös verkossa. Toisen istunnon aikana työnsä perustaksi kehittämiensä linjausten pohjalta kansalaiset laativat ja hyväksyivät 39 lopullista suositusta, jotka esitellään ja joista keskustellaan konferenssin täysistunnossa. Kaikkiaan 162 osallistujasta 26 osallistui paneeliin etänä.

Keskustelut ja kollektiivinen työ toteutettiin kolmessa muodossa:

- **Alaryhmissä.** Kussakin 15 alaryhmästä oli 10–13 kansalaista. Kussakin alaryhmässä puhuttiin neljästä viiteen kieltä, ja jokainen kansalainen sai puhua omalla kielellään tai jollakin muulla

¹Vastuuvapauslauseke: Laajijat ovat yksin vastuussa tästä raportista, eikä se ilmennä EU:n toimielinten näkemyksiä.

itselleen sopivalla kielellä. Jokaisessa alaryhmässä oli ammattimainen fasilitoija joko työryhmästä tai muilta ulkopuolisilta palveluntarjoajilta. Fasilitoijien työn tukemiseksi EU järjesti kuhunkin alaryhmään yhden henkilön tekemään muistiinpanoja.

- **Täysistunnossa**, johon kaikki osallistuivat. Täysistunnon keskusteluja johti kaksi päävetäjää työryhmästä, ja tulkaus oli järjestetty 24 virallisella EU-kielellä.

Asiantuntijoiden ja faktantarkistajien tuella, oman tietämyksensä ja kokemuksensa pohjalta ja keskustelujen kautta kansalaiset tarkastelivat ensin kaikkia paneelin toisen istunnon² aikana laatimia linjauksia ”avoimella foorumilla”. Asiantuntija-avun lisäksi heidän tukena olivat alaryhmien fasilitoijat. Kukin kansalainen sai 50 tarraa (10 vihreää osa-alueelle 1, 10 punaista osa-alueelle 2, 10 sinistä osa-alueelle 3, 10 keltaista osa-alueelle 4, 10 violettiä osa-alueelle 5) ja priorisoi 10 linjausta joka osa-alueelta. Jokainen sai viisi mustaa tarraa oman alaryhmänsä laatimien linjausten priorisointiin. Kun priorisointi paneelin tasolla oli saatu päätökseen, kansalaiset jaettiin samoihin alaryhmiin, joissa he olivat työskennelleet toisen istunnon aikana, ja he tarkastelivat yhdessä sitä, mitkä heidän ryhmänsä linjauksista muu paneeli ja heidän oman alaryhmänsä jäsenet olivat priorisoineet.

Suosittelujen kehittämiseksi kullekin alaryhmälle annettiin alustava vaihteluväli suositusten lukumäärälle (yhdestä kolmeen mutta enintään viisi). Kansalaiset käyttivät linjausten priorisointiin alaryhmien tasolla pisteytysjärjestelmää, jossa he alkoivat hioa sitä oman alaryhmänsä linjausta, joka oli saanut paneelilta suurimman tuen. Siitä he siirtyivät linjaukseen, joka oli saanut heidän omalta alaryhmältään suurimman tuen, ja niin edelleen.

Alaryhmien työskentelyssä keskityttiin sitten kehittämään linjausten pohjalta suosituksia. Kansalaiset käyttivät tässä suositukseen luotua mallia:

	Kuvaus	Merkkirajoitus (EN)
Lopullinen suositus	Suosittamme, että...	1 000
Lopullinen perustelu	Suosittamme sitä, koska...	300
<p><i>Ryhmän piti käsitellä (ei pakko mutta vahva suositus) seuraavia seikkoja tai kysymyksiä suositusten perusteluja laatiessaan:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Miksi tämä suositus on tärkeä ja olennainen paneelin aiheiden kannalta?</i> <i>2. Miksi on tärkeää toteuttaa toimia EU:n tasolla?</i> <i>3. Mitä ei-toivottavia seurauksia tähän suositukseen liittyy, ja miksi se on mielestämme silti tärkeä?</i> 		

Alaryhmien työskentelyn aikana niiden sisällä järjestettiin neljä sisäistä palautekeskustelua, joista kukin kesti noin 30 minuuttia. Tavoitteena oli auttaa osallistujia ymmärtämään muissa alaryhmissä tehtyä työtä ja rikastuttaa heidän suosituksiaan. Jokaisessa palautekeskustelussa yksi osallistuja kustakin alaryhmästä siirtyi eri huoneeseen. Tämä osallistuja esitteli oman alaryhmänsä siihen mennessä laatimat suositusluonnokset ja pani merkille muiden esittämät huomautukset.

² Raportti ensimmäisen paneelin toisesta istunnosta saatavilla osoitteessa: [Paneeli 2 – Istunto 2 – Raportti](#)

Muistiinpanojen tekijä lisäsi palautteen verkossa suositusluonnokset laatineen alaryhmän taulukkoon, jotta se saattoi tutustua siihen, ja alaryhmän edustaja antoi lisäksi suullisen raportin.

Paneeli äänesti kunkin alaryhmän suosituksista sunnuntaina 12. joulukuuta. Ennen äänestystä kaikki osallistujat saivat asiakirjan, joka sisälsi kaikki edellisenä päivänä laaditut suositusluonnokset, jotta he saattoivat lukea ne omalla kielellään (konekäännöksenä englannista). Äänestys toimitettiin verkkolomakkeella. Äänestys jaettiin viiteen osaan paneelin viiden osa-alueen mukaan. Suositukset esiteltiin osa-alue kerrallaan. Kukin osa kesti 30 minuuttia. Sen aluksi yksi kansalainen kustakin alaryhmästä esitteli oman alaryhmänsä työn. Pääfasilitoija luki ääneen osa-alueen kunkin suosituksen englanniksi, jotta kansalaiset saattoivat kuulla sen simultaanitulkattuna. Kaikki osallistujat äänestivät suosituksista yksi kerrallaan. Kaikki tulkit saivat suositusluonnokset kirjallisina englanniksi etukäteen, jotta tulkkaus olisi äänestyshetkellä mahdollisimman laadukas.

Lopullisen äänestyksen tulosten perusteella suositukset luokiteltiin seuraavasti:

- Paneeli hyväksyi suositukset, jotka saivat vähintään 70 prosenttia annetuista äänistä.
- Paneeli ei vahvistanut suosituksia, jotka eivät saavuttaneet kyseistä rajaa. Nämä suositukset ovat tämän raportin liitteessä III.

Paneelin täysistuntojen videotallenteet löytyvät täältä:

- [Paneelin täysistunto 10. joulukuuta](#)
- [Paneelin täysistunto 12. joulukuuta](#)

2. Taustaa: eurooppalaisen kansalaispaneeliprosessin kolmas istunto

Eurooppalaiset kansalaispaneelit ovat tärkeä osa Euroopan tulevaisuuskonferenssia. Niitä järjestetään neljä, ja kansalaiset voivat niissä yhdessä pohtia, minkälaisen tulevaisuuden he haluavat Euroopan unionille.

- Kussakin neljästä paneelista on noin 200 satunnaisesti valittua EU-kansalaista kaikista 27 EU-maasta.
- Panelistit edustavat EU:n monimuotoisuutta maantieteellisen alkuperän (kansallisuus ja kaupunki/maaseutu), sukupuolen, iän, sosioekonomisen taustan ja koulutustason näkökulmasta.
- Jokaisessa paneelissa on vähintään yksi naispuolinen ja yksi miespuolinen kansalainen kustakin EU-maasta.
- Kolmasosa kunkin paneelin osallistujista on 16–25-vuotiaita. Tämä nuorten ryhmä on linkitetty myös Euroopan nuorisotapahtumaan.

Kukin paneeli kokoontuu kolme kertaa syyskuun 2021 ja helmikuun 2022 välisenä aikana. Ensimmäinen istunto pidettiin Euroopan parlamentissa Strasbourgissa. Toinen istunto pidettiin verkossa Interactio-sovelluksen avulla. Tämä verkkotyökalu mahdollistaa monikieliset kokoukset, joissa on simultaanitulkkaus 24 kielellä. Kolmas istunto pidetään neljässä eri jäsenvaltiossa: ensimmäinen paneeli Dublinissa (Institute of International and European Affairs ja Dublin Castle), toinen paneeli Firenzessä (yliopistollinen Eurooppa-instituutti), kolmas paneeli 3 Natolinissa (College

of Europe) ja neljäs paneeli Maastrichtissa (julkisen hallinnon Eurooppa-instituutti, Maastricht University School of Business and Economics ja Maastricht Exhibition & Conference Centre).

Ensimmäisen istunnon tarkoituksena oli luoda visio, laatia asialista ja priorisoida aiheet, joihin kansalaiset haluavat keskittyä. Toisen istunnon tavoitteena oli perehtyä näihin aiheisiin ja laatia linjauksia. Kolmannessa istunnossa laadittiin aineistoa konferenssin täysistuntoon laatimalla joukko suosituksia, joiden pohjalta unionin toimielinten olisi toteutettava jatkotoimia.

3. Istunnon tärkeimmät tulokset: Paneelin hyväksymät suositukset (jotka esitetään täysistunnolle)

Osa-alue 1: Oikeuksien ja syrjimättömyyden takaaminen

Alateema 1.1 Syrjimättömyys / Alateema 1.2 Sukupuolten tasa-arvo

1. ”Suositamme, että EU määrittelee vaatimukset syrjinnän torjumiseksi työmarkkinoilla (kiintiöt nuorille, ikäihmisille, naisille, vähemmistöille). Jos yritykset täyttävät vaatimukset, ne saavat tukia tai verohelpotuksia.”

Suositamme, että lisätään työntekijöiden tietoisuutta

- ylikansallisista ja kansallisista instituutioista (esim. ammattiliitoista)
- mekanismeista, joilla varmistetaan, että yritykset noudattavat syrjintäkieltoa työpaikalla koskevia voimassa olevia sääntöjä
- syrjintää työmarkkinoilla kokeneiden ryhmien (nuoret, ikäihmiset, naiset, vähemmistöt) koulutusohjelmista.

Suositamme kaksivaiheisen EU:n lain hyväksymistä. Ensinnäkin laissa olisi myönnettävä tukea työntekijöiden palkkaamiseen tietyistä ryhmistä, joihin voi kohdistua syrjintää. Toiseksi siinä olisi velvoitettava työnantajat palkkaamaan työntekijöitä tällaisista ryhmistä tietyksi vähimmäisajaksi.”

Suositamme tätä, koska EU:n vastuulla on taata vapaiden markkinoiden etujen ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien suojelun välinen tasapaino, joka olisi turvattava oikeudellisesti. Heterogeeniset ryhmät ovat yrityksille hyvä asia, koska niissä on monipuolista osaamista. Tuet ovat yrityksille lisäkannustin.

2. ”Suositamme, että EU kehittää kannustinohjelman, jolla autetaan perustamaan kohtuuhintaisia päiväkoteja ja leikkipaikkoja suuriin ja pieniin yrityksiin. Yhteiset tilat ovat pienemmille yrityksille toteuttamiskelpoinen vaihtoehto tuen saamiseksi.

Suositamme, että EU pakottaa yritykset perustamaan päiväkoteja työntekijöiden määrän mukaan.”

Suositamme tätä, koska perhe- ja työelämän yhdistäminen parantaa työtulosta, vähentää työttömyyttä ja antaa vanhemmille, erityisesti naisille, mahdollisuuden jatkaa uraansa. Kun painotetaan sosiaalista ulottuvuutta, ehdotettu ratkaisu takaa lasten turvallisuuden ja vähentää vanhempien huolia.

Alateema 1.3 Ihmisoikeuksien sekä luonnon ja eläinten oikeuksien suojele

3. ”Suositamme, että eläinten hyvinvointi ja kestävyys maataloudessa turvataan muuttamalla tuotantoeläinten suojelusta annettua direktiiviä 98/58/EY. On määriteltävä yksityiskohtaisemmat

vähimmäisvaatimukset, joiden on oltava täsmällisiä, mitattavissa olevia ja aikasidonnaisia. Vähimmäisvaatimukset olisi asetettava niin, että eläinten hyvinvointi paranee ja samalla voidaan toteuttaa siirtymä kohti ilmasto- ja ympäristökestävää ja ekologista maataloutta.”

Olemme kansalaisina sitä mieltä, että EU:ssa on tärkeää yhdenmukaistaa tiukemmat vähimmäisvaatimukset kotieläintaloutta varten. Tiedämme, että siirtymä saattaa aiheuttaa ongelmia joillakin maatalousaloilla, jotka hyötyvät tuista, ja aloilla, jotka ovat siirtymässä ekologiseen ja kestäväan maatalouteen. Mielestämme on kuitenkin erittäin tärkeää varmistaa, että siirtymä toteutuu.

4. ”Suositamme, että Euroopassa ja koko maailmassa edistetään ympäristö- ja ilmastoystävällisempää maataloutta verottamalla kaikkia negatiivisia päästöjä, torjunta-aineita, liiallista vedenkulutusta jne. niiden ympäristökuormituksen perusteella. Kaikkien EU:hun tuotavien maataloustuotteiden tullimaksuilla on poistettava kilpailuedut kolmansilta mailta, jotka eivät noudata samoja vaatimuksia kuin EU. Eläinystävällisen maatalouden edistämiseksi suositamme, että pitkän matkan eläinkuljetusten päästöjä verotetaan.”

Tällaisen järjestelmän avulla on mielestämme mahdollista tukea siirtymää kohti ilmasto- ja ympäristöystävällistä maataloutta.

5. ”Suositamme, että kaikkien valeutisten keskellä edistetään riippumattomampaa, puolueettomampaa ja tasapainoisempaa uutisointia 1. laatimalla EU:n tasolla direktiivi tiedotusvälineiden riippumattomuutta koskevista vähimmäisvaatimuksista ja 2. edistämällä kaikkien kansalaisten mediataitoja EU:n tasolla.”

EU:n on laadittava direktiivi, jolla varmistetaan tiedotusvälineiden riippumattomuus ja sananvapaus.

6. ”Suositamme, että maatalouden tehotuotannon tukeminen lopetetaan, jos se ei edistä siirtymää ilmasto- ja ympäristökestävään ja ekologiseen maatalouteen. Sen sijaan suositamme, että tuet suunnataan uudelleen tukemaan kestävää siirtymää.”

Tehomaatalouden tukemisen sijaan tuet olisi suunnattava uudelleen tiloille, jotka haluavat siirtyä noudattamaan eläinten hyvinvointia koskevia uusia vähimmäisvaatimuksia.

[Alateema 1.4 Oikeus yksityisyyteen](#)

7. ”Suositamme, että henkilötietoja käsitteleville yhteisöille asetetaan lupavaatimus EU:n tasolla. Näistä yhteisöistä on myös tehtävä vuosittain riippumattomia, ulkopuolisia tietosuojatarkastuksia. Niitä on rangaistava tietosuojaloukkauksista suhteessa niiden vuotuisen liikevaihtoon tiukemmin kuin nykyisessä asetuksessa säädetään. Lupa on poistettava kahden peräkkäisen loukkauksen ja välittömästi vakavan loukkauksen jälkeen.”

Suosittamme tätä kaikkea, koska nykyiset säännöt (yleinen tietosuoja-asetus) eivät riitä. Yhteisöjä on valvottava paremmin ja niille on määrättävä seuraamuksia, jotta ne eivät loukkaa tietosuojaa ja oikeutta yksityisyyteen.

8. ”Suositamme, että EU:n toimivaltaa vahvistetaan seuraavilla aloilla: 1) tietosuojakoulutus, 2) tietosuoja koskevan tietoisuuden lisääminen ja 3) alaikäisten henkilötietojen suoja. Suositamme, että yleisessä tietosuoja-asetuksessa selkiytetään ja tiukennetaan alaikäisten tietojen käsittelyä koskevia sääntöjä, kuten suostumusta, ikätarkistusta ja laillisten huoltajien suorittamaa valvontaa koskevia sääntöjä. Suositamme myös, että yleiseen tietosuoja-asetukseen sisällytetään erityinen

luokka, joka koskee alaikäisten arkaluonteisia tietoja (kuten rikosrekisteriä, terveystietoja, alastomuutta), jotta alaikäisiä suojellaan kaikenlaiselta hyväksikäytöltä ja syrjinnältä.”

Tätä suositusta tarvitaan, koska alaikäiset ovat erityisen haavoittuvia tietosuojan ja yksityisyyden suojan loukkauksille eikä suuren yleisön, erityisesti alaikäisten, opettajien ja huoltajien, tietoisuus tietosuojasta ole tällä hetkellä riittävää. Kaikkien on opittava käyttämään verkossa ja sen ulkopuolella olevaan dataan liittyviä palveluja ja turvaamaan lasten oikeus yksityisyyteen. Huoltajat voivat usein antaa suostumuksensa lasten tietojen käsittelyyn ilman, että he ovat täysin tietoisia asiasta, ja lapset voivat väärentää vanhempien suostumuksen. Tätä suositusta tarvitaan myös, koska erityisesti alaikäisille, huoltajille ja opettajille suunnattua asianmukaista EU:n laajuista tietosuojavalistuskampanjaa ei ole vielä toteutettu, vaikka sellainen olisi erittäin tärkeä.

9. ”Suositamme, että käyttöön otetaan standardoidut tietosuojakäytännöt ja helposti ymmärrettävät, tiiviit ja käyttäjäystävälliset suostumuslomakkeet, joissa kerrotaan selvästi, mikä tietojenkäsittely on ehdottoman välttämätöntä ja mikä valinnaista. Suositamme, että suostumuksen perumisesta tehdään helppoa, nopeaa ja pysyvää. Suositamme, että yhteisöjä kielletään rajoittamasta palvelujaan enemmän kuin on tarpeen, jos suostumusta valinnaiseen tietojenkäsittelyyn ei anneta.”

Suosittamme tätä, koska nykyiset EU:n säännöt eivät ole riittävän tarkkoja, suostumuksen peruminen on aikaavievää, väliaikaista ja monimutkaista eikä yhteisöjä kiinnosta tarjota palvelujaan niille, jotka pitävät kiinni tietosuojaoikeuksistaan.

Osa-alue 2: Demokratian ja oikeusvaltion suojeleminen

Alateema 2.1 Oikeusvaltioperiaatteen suojeleminen

10. ”Suositamme, että ehdollisuusasetusta (2020/2092, hyväksytty 16. joulukuuta 2020) muutetaan siten, että sitä sovelletaan kaikkiin oikeusvaltioperiaatteen rikkomisiin eikä pelkästään EU:n talousarvioon vaikuttaviin rikkomisiin.”

Ehdollisuusasetus mahdollistaa EU:n maksujen keskeyttämisen jäsenvaltioilta, jotka rikkovat oikeusvaltioperiaatetta. Nykyisessä muodossa sitä sovelletaan kuitenkin vain rikkomisiin, jotka vaikuttavat tai uhkaavat vaikuttaa EU:n talousarvioon. Lisäksi ehdollisuusasetuksen nykyinen sanamuoto suojaa pikemminkin EU:n talousarviota ja EU:n toimielimiä kuin asianomaisten jäsenvaltioiden kansalaisia. Siksi suositamme, että asetuksen nykyistä tekstiä muutetaan siten, että se kattaa kaikki oikeusvaltioperiaatteen loukkaukset.

11. ”Suositamme, että EU järjestää vuosittain oikeusvaltioperiaatetta käsitteleviä konferensseja sen jälkeen, kun vuotuinen oikeusvaltiokertomus (komission mekanismi oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen seuraamiseksi jäsenvaltioissa) on julkaistu. Jäsenvaltiot olisi velvoitettava lähettämään konferenssiin sosiaalisesti monimuotoisia kansallisia valtuuskuntia, joihin kuuluu sekä kansalaisia että viranomaisia.”

Konferenssi edistäisi EU:n kansalaisten vuoropuhelua oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvistä kysymyksistä sekä kansalaisten ja vuotuisia oikeusvaltiokertomuksia laativien asiantuntijoiden vuoropuhelua. Uskomme, että osallistujat voivat keskinäisen arvostuksen ja jakamisen ilmapiirissä viedä parhaita käytäntöjä ja ideoita omiin kotimaihinsa. Lisäksi konferenssi lisää tietoisuutta ja ymmärrystä oikeusvaltioperiaatteesta sekä vuotuisen oikeusvaltiokertomuksen tuloksista ja sen taustalla olevasta prosessista. Sillä kiinnitettäisiin myös tiedotusvälineiden huomio ja annettaisiin kansalaisille mahdollisuus jakaa kokemuksiaan ja verrata niitä kertomuksen havaintoihin.

Alateema 2.2 Demokratian suojelu ja lujittaminen / Alateema 2.4 Media ja disinformaatio

12. ”Suositamme, että EU valvoo tiukemmin kilpailusääntöjään media-alalla varmistaakseen, että tiedotusvälineiden moniarvoisuutta suojellaan kaikissa jäsenvaltioissa. EU:n olisi torjuttava suuria mediamonopoleja ja tiedotusvälineiden hallitusten poliittisia nimitysprosesseja. Suositamme myös, että tulevassa EU:n medianvapaussäädöksessä on sääntöjä, joilla estetään poliitikkoja omistamasta tiedotusvälineitä tai vaikuttamasta vahvasti niiden sisältöön.”

Suosittamme tätä, koska EU:n kilpailusääntöjen valvonta edistää moniarvoista mediaympäristöä, jossa kansalaisilla on valinnanvaraa. Koska komissio laatii parhaillaan lakia EU:n mediamarkkinoiden eheyden turvaamiseksi (medianvapaussäädös), tässä laissa olisi myös otettava huomioon, etteivät poliitikot saisi omistaa tiedotusvälineitä tai vaikuttaa niihin.

Alateema 2.3 Turvallisuus

13. ”Suositamme, että EU:n toimielimet käyttävät tehokkaammin kaikkia käytettävissään olevia välineitä, mukaan lukien kansalliset kyberturvallisuuskeskukset ja Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA), suojellakseen yksittäisiä ihmisiä, organisaatioita ja instituutioita kyberturvallisuusloukkausten aiheuttamilta uusilta uhilta ja tekoälyn käytöltä rikollisiin tarkoituksiin. Suositamme lisäksi, että unionista ja sen virastoista tulevat direktiivit pannaan asianmukaisesti täytäntöön ja niistä tiedotetaan kaikissa jäsenvaltioissa.”

Suosittamme tätä, koska kansalaiset tarvitsevat neuvoja eivätkä he tiedä, mitä Euroopan unioni tekee näiden uhkien torjumiseksi. Suositamme tätä, koska nämä uhat ovat vakava kansallinen ja eurooppalainen turvallisuusongelma. Suositamme tätä, koska Euroopan pitäisi olla todellinen innovoija tällä alalla.

14. ”Suositamme, että suhteissaan ulkopuolisiin maihin Euroopan unioni vahvistaa ensin yhteisiä demokraattisia arvoja rajoillaan. Suositamme, että vasta sitten Euroopan unioni toimii diplomatian ja vuoropuhelun kautta demokraattisen mallimme lähettiläänä niissä maissa, jotka ovat valmiita ja halukkaita ottamaan mallin käyttöön.”

Suosittamme tätä, koska meidän on katsottava sisäänpäin ennen kuin katsomme ulospäin. Eurooppa voi ja sen pitäisi tukea jäsenvaltioita niiden demokratioiden vahvistamisessa. Näyttämällä esimerkkiä ja tukemalla ulkopuolisten maiden demokratiapyrkimyksiä suojelemme myös itseämme.

Osa-alue 3: EU:n uudistaminen

Alateema 3.1 Toimielinten uudistaminen

15. ”Suositamme, että EU:n toimielinten nimiä muutetaan niiden tehtävien selkiyttämiseksi. Esimerkiksi Euroopan unionin neuvostoa voitaisiin kutsua Euroopan unionin senaatiksi, ja Euroopan komissiota voitaisiin kutsua Euroopan unionin täytäntöönpanokomissioksi.”

Suosittamme tätä, koska kansalaisten on tällä hetkellä vaikea ymmärtää kunkin Euroopan unionin toimielimen rooleja ja tehtäviä. Toimielinten nimet eivät vastaa niiden tehtäviä. Kansalaisten ei voida odottaa erottavan toisistaan Euroopan unionin neuvostoa, Eurooppa-neuvostoa ja Euroopan neuvostoa. On tärkeää välttää päällekkäisyyksiä.

16. **”Suositamme, että Euroopan parlamentille hyväksytään vaalilaki, jolla yhdenmukaistetaan vaaleja koskevat ehdot (äänioikeusikäraja, vaalipäivä sekä vaalipiirejä, ehdokkaita, puolueita ja niiden rahoitusta koskevat vaatimukset). Euroopan kansalaisilla olisi oltava oikeus äänestää eri Euroopan unionin tason puolueita, joista kussakin on ehdokkaita useista jäsenvaltioista. Riittävän siirtymäkauden aikana kansalaiset voisivat edelleen äänestää sekä kansallisia että ylikansallisia puolueita.”**

Suositamme tätä, koska Euroopan unionin on rakennettava yhteenkuuluvuuden tunnetta, joka voitaisiin saavuttaa aidosti yhtenäisillä Euroopan parlamentin vaaleilla. Näissä yhteisissä vaaleissa pidetään Euroopan parlamentin jäseniä vastuuvollisina, ja vaalikampanjassa keskitytään yhteisiin eurooppalaisiin aiheisiin.

Alateema 3.2 Päätöksenteko

17. **”Suositamme, että luodaan verkkoalusta, jonka kautta kansalaiset voivat etsiä ja pyytää tietoa, jossa faktat on tarkistettu. Alusta olisi yhdistettävä selkeästi EU:n toimielimiin, se olisi jaettava eri aihealueisiin, ja sen olisi oltava helposti saatavilla (siihen voisi sisältyä esimerkiksi vihjepuhelin). Kansalaisten olisi voitava esittää kriittisiä kysymyksiä asiantuntijoille (kuten tutkijoille ja toimittajille) ja saada faktatietoon perustuvia vastauksia, joissa mainitaan myös lähteet.”**

Faktatietojen vapaa saatavuus on yhteiskunnallemme erittäin arvokasta, jotta kansalaiset ovat tietoisia valeutisista ja disinformaatiosta ja osaavat suojautua niiltä. Tarvitsemme uskottavan ja riippumattoman tietolähteen, johon poliittiset, taloudelliset ja kansalliset edut eivät vaikuta. Lisäksi alusta voi muodostaa sillan (eli suoran yhteyden) kansalaisten ja EU:n välille.

18. **”Suositamme, että poikkeuksellisissa tapauksissa järjestetään EU:n laajuinen kansanäänestys kaikille Euroopan kansalaisille erittäin tärkeistä asioista. Euroopan parlamentin olisi käynnistettävä kansanäänestys, jonka olisi oltava oikeudellisesti sitova.”**

EU:n kansalaisten olisi voitava vaikuttaa suuremmin EU:n laajuisia asioita koskeviin tärkeisiin päätöksiin. Kansanäänestyksiä olisi kuitenkin järjestettävä vain poikkeuksellisissa olosuhteissa, koska kustannukset ovat liian korkeat, jotta niitä voitaisiin järjestää säännöllisesti. Tiedämme, että tämä suositus saattaa edellyttää perussopimusten muuttamista ja kansallisten perustuslakien mukauttamista.

19. **”Suositamme, että luodaan monikäyttöinen digitaalinen alusta, jolla kansalaiset voivat äänestää verkkovaaleissa ja -kyselyissä. Kansalaisten olisi voitava esittää perustelunsa äänestäessään tärkeistä kysymyksistä ja EU:n toimielimiltä tulevista lainsäädäntöehdotuksista. Alustan olisi oltava turvallinen, laajasti saatavilla ja erittäin näkyvä jokaiselle kansalaiselle.”**

Alustan tavoitteena on lisätä osallistumista EU-politiikkaan ja helpottaa kansalaisten mahdollisuuksia osallistua kuulemis- ja äänestysprosesseihin. Nykyiset työkalut ja prosessit eivät ole riittävän näkyviä, ja siksi tarvitsemme uuden integroidun työkalun näitä eri toimintoja varten. Lisäämällä osallistumista voidaan parantaa päätöksiä, lisätä luottamusta Euroopan kansalaisten keskuudessa ja parantaa koko Euroopan unionin toimintaa.

20. **”Suositamme, että EU:n toimielinten äänestysjärjestelmiä arvioidaan uudelleen ja että työssä keskitytään erityisesti yksimielisyyteen. Äänten painotus olisi laskettava oikeudenmukaisesti, jotta voidaan suojella pienten maiden etuja.”**

Yksimielisyys on merkittävä haaste EU:n päätöksenteossa. Jäsenvaltioiden suuren määrän vuoksi sopimukseen on erittäin vaikea päästä. Euroopan unionin perussopimuksia olisi tarvittaessa muutettava yksimielisyyskysymyksen ratkaisemiseksi.

Alateema 3.3 Tiiviimpi yhdentyminen

21. ”Suositamme, että EU tekee julkisia investointeja, joiden avulla voidaan luoda asianmukaisia työpaikkoja ja parantaa ja yhdenmukaistaa elämänlaatua koko EU:ssa, jäsenvaltioiden välillä ja jäsenvaltioissa (eli aluetasolla). On varmistettava valvonta, avoimuus ja tehokas viestintä kansalaisten suuntaan julkisten investointien toteuttamisessa ja annettava kansalaisille mahdollisuus seurata koko investointiprosessia. Elämänlaatuun tehtäviin investointeihin kuuluvat koulutus, terveys, asuminen, fyysiset infrastruktuurit ja hoivapalvelut vanhuksille ja vammaisille henkilöille kunkin jäsenvaltion tarpeet huomioon ottaen. Lisäinvestoinneilla olisi pyrittävä löytämään hyvä tasapaino työ- ja yksityiselämän välille terveellisten elämäntapojen mahdollistamiseksi.”

Suosittamme tätä, koska elämänlaadun yhdenmukaistaminen EU:ssa lisää taloudellista edistystä kaikkialla EU:ssa, mikä johtaa kohti yhtenäistä EU:ta. Tämä on perusluonteinen indikaattori kohti pidemmälle menevää EU:n yhdentymistä. Vaikka jotkin näistä mekanismeista ovat jo käytössä, mielestämme niissä on vielä parantamisen varaa.

22. ”Suositamme, että kaikille jäsenvaltioille luodaan yhteinen perusta, joka perustuu taloudellisiin ja elämänlaatua koskeviin indikaattoreihin, jotta kaikilla on samat mahdollisuudet ja kaikki ovat samalla tasolla yhteisen talousrakenteen saavuttamiseksi. On tärkeää noudattaa yhteisen perustan luomisessa selkeää ja realistista aikataulua, jonka toimitukset asettavat asiantuntijoiden suosituksesta. Asiantuntijoita olisi myös kuultava siitä, miltä tällaisen yhteisen talousrakenteen pitäisi näyttää. On myös tärkeää tarkentaa yhteisen perustan määrittäviä indikaattoreita asiantuntijoiden avulla.”

Suosittamme tätä, koska jos meillä on oikeudenmukainen EU, meillä on yhtenäisempi Eurooppa. Meidän on oikeudenmukaisuuden vuoksi tarjottava koko EU:lle yhtäläiset mahdollisuudet ja yhteinen perusta. Yhteinen talousrakenne voidaan saavuttaa vasta, kun yhteinen perusta on luotu.

23. ”Suositamme, että suuryrityksiä ja niiden tuloja verotetaan julkisten investointien edistämiseksi ja että verotulot investoidaan kunkin maan koulutukseen ja kehitykseen (T&K, apurahat, Erasmus jne.). On myös tärkeää keskittyä poistamaan veroparatiisit EU:sta.”

Suosittamme tätä, koska se auttaa ehkäisemään veronkiertoa ja veroparatiisien syntymistä sekä noudattamaan lainsäädäntöä.

Osa-alue 4: Eurooppalaisen identiteetin rakentaminen

Alateema 4.1 Demokratiakasvatus

24. ”Suositamme, että demokratiakasvatuksessa Euroopan unionissa pyritään parantamaan tietämystä ja saavuttamaan tietämyksen vähimmäistaso kaikissa jäsenvaltioissa. Tähän kasvatukseen olisi sisällytettävä muun muassa EU:ta koskevat demokraattiset prosessit ja yleiset tiedot, joita olisi opetettava kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Tätä kasvatusta olisi edelleen rikastutettava erilaisilla demokraattisen prosessin opettamiseen tarkoitetuilla käsitteillä, joiden olisi oltava osallistavia ja ikätasoon sopivia.”

Tämä suositus ja sen perustelut ovat tärkeitä, koska jos suositus pannaan täytäntöön, se johtaa sopusointuisempaan ja demokraattisempaan elämään Euroopan unionissa. Perustelut ovat seuraavat: nuoria valistettaisiin demokraattisista prosesseista, voitaisiin hillitä populismia ja disinformaatiota julkisessa keskustelussa ja vähentää syrjintää, ja kansalaisia voitaisiin valistaa ja osallistaa demokratiaan muutenkin kuin äänestysvelvollisuuden kautta.

25. ”Suositamme, että nykyisiä ja kehittyviä käännösteknologioita, kuten tekoälyä, kehitetään edelleen ja parannetaan ja niiden saatavuutta helpotetaan, jotta voidaan vähentää kielellisiä esteitä ja vahvistaa yhteistä identiteettiä ja demokratiaa Euroopan unionissa.”

Tämä suositus ja sen perustelut ovat tärkeitä, koska jos suositus pannaan täytäntöön, se auttaa rakentamaan yhteistä eurooppalaista identiteettiä parantamalla kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisten välistä viestintää.

26. ”Suositamme, että todennettavissa oleva tieto asetetaan helposti ja ymmärrettävästi kansalaisten saataville mobiilisovelluksessa, jotta voidaan parantaa avoimuutta, julkista keskustelua ja demokratiaa. Sovelluksella voitaisiin levittää tietoa esimerkiksi lainsäädännöstä, EU:ssa käytävissä keskusteluista ja perussopimusten muutoksista.”

Tämä suositus ja sen perustelut ovat tärkeitä, koska jos suositus pannaan täytäntöön, se helpottaa viestintää lisäämällä tietoon perustuvaa keskustelua eri jäsenvaltioiden kansalaisten välillä sovelluksessa, jossa voi olla monia eri toimintoja. Sovellus olisi suunniteltava niin, että sillä on merkitystä kaikille ja se lisää uteliaisuutta ja parantaa teknisten tietojen saatavuutta ja houkuttelevuutta. Sovellusta olisi pidettävä täydentävänä lähteenä, jonka kautta levitetään EU:n suoraan virallisesti varmentamia tietoja, jotta voidaan parantaa luottamusta ja julkisen keskustelun avoimuutta ja auttaa kehittämään yhteistä eurooppalaista identiteettiä.

Alateema 4.2 Eurooppalaiset arvot ja identiteetti

27. ”Suositamme, että EU perustaa erityisen rahaston EU:n kansalaisten välillä verkossa ja sen ulkopuolella tapahtuvaa lyhyt- ja pitkäkestoista vuorovaikutusta (vaihto-ohjelmat, paneelit, kokoukset) varten eurooppalaisen identiteetin vahvistamiseksi. Osallistujien olisi edustettava EU:n koko yhteiskuntaa, ja kohderyhmät perustuisivat erilaisiin kriteereihin, kuten demografisiin, sosioekonomisiin ja ammattikriteereihin. Rahaston tavoitteet on määriteltävä selkeästi eurooppalaisen identiteetin edistämiseksi, ja rahastoa on arvioitava säännöllisesti.”

Suosittamme tätä, koska tällaisen vuorovaikutuksen kautta kansalaiset voivat vaihtaa ajatuksia, ja pidemmät vaihdot antavat heille mahdollisuuden ymmärtää eri kulttuureja ja vaihtaa kokemuksia, kuten ammattikäytäntöjä. EU:n rahastoa tarvitaan, koska on tärkeää, että kaikki voivat osallistua, myös ne, jotka eivät yleensä osallistu.

28. ”Suositamme, että EU panostaa disinformaation nopeaan torjuntaan tukemalla nykyisiä organisaatioita ja aloitteita, kuten disinformaatiota koskevia käytännesääntöjä ja eurooppalaista digitaalisen median seurantafoorumia, ja vastaavia aloitteita jäsenvaltioissa. Vastatoimia voisivat olla faktantarkistus, disinformaatiota koskevan tietoisuuden lisääminen, helposti saatavilla olevien tilastojen tarjoaminen, asianmukaisten seuraamusten määrääminen disinformaation levittäjille oikeudellisen kehyksen perusteella ja puuttuminen disinformaation lähteisiin.”

Tämä suositus on tärkeä, koska EU:n sisältä ja sen ulkopuolelta tulevat väärät tiedot ja disinformaatio aiheuttavat ristiriitoja EU:n kansalaisten keskuudessa, polarisoivat yhteiskuntaa, vaarantavat

demokratian ja vahingoittavat taloutta. Aiheen monimutkaisuuden vuoksi tarvitaan merkittäviä henkilöresursseja ja taloudellisia resursseja.

29. ”Suositamme, että 1) EU:n ja sen kansalaisten vuorovaikutusta verkossa ja sen ulkopuolella lisätään (esimerkiksi kysymällä kansalaisilta suoraan EU-asioista ja luomalla käyttäjäystävällinen alusta, jotta jokainen kansalainen voi olla vuorovaikutuksessa EU:n toimielinten ja EU:n viranhaltijoiden kanssa), ja 2) EU:n viranhaltijoille laaditaan peruskirja tai käytännesäännöt taikka ohjeita sen varmistamiseksi, että kansalaiset voivat osallistua EU:n päätöksentekoprosessiin, ilmaista mielipiteensä ja saada palautetta. Olisi oltava olemassa erilaisia vuorovaikutuskeinoja, jotta jokainen kansalainen voi osallistua.”

Suosittamme tätä, koska EU:n toimielimiin voi ottaa yhteyttä monin tavoin (verkkoalustat, edustuselimet), mutta näitä keinoja ei tunneta, ne eivät ole tehokkaita eivätkä ne ole avoimia. Saavutettavuudessa on valtavia eroja eri maiden välillä. Vuorovaikutusta lisäämällä ja sen laatua parantamalla EU:n kansalaisuus voidaan kokea omaksi.

30. ”Suositamme, että eurooppalaiselle identiteetille ja arvoille (oikeusvaltioperiaate, demokratia ja solidaarisuus) annetaan erityinen asema maahanmuuttajien kotouttamisprosessissa. Mahdollisia toimenpiteitä voisivat olla ohjelmien luominen tai jo olemassa olevien (paikallisten) ohjelmien tukeminen, jotta voidaan edistää maahanmuuttajien ja EU:n kansalaisten välistä sosiaalista vuorovaikutusta tai ottaa yrityksiä mukaan maahanmuuttajien kotouttamista tukeviin ohjelmiin. Samalla olisi käynnistettävä vastaavia ohjelmia, jotta EU:n kansalaiset olisivat tietoisia muuttoliikkeeseen liittyvistä kysymyksistä.”

Tämä suositus on tärkeä, koska sosiaalisen vuorovaikutuksen ohjelmilla voidaan tukea maahanmuuttajia heidän uudessa elämässään ja antaa muille kuin maahanmuuttajille mahdollisuus saada käsitys maahanmuuttajien arjesta. Jos maahanmuuttajat asuvat getoissa, heitä ei ole mahdollista kotouttaa maan ja EU:n yhteiskuntaan. Yhteistä politiikkaa tarvitaan, koska kun maahanmuuttajat saapuvat EU:n alueelle, he voivat mennä kaikkiin EU:n jäsenvaltioihin. Paikallisia aloitteita olisi tuettava, koska paikallishallinnot käyttävät varat tehokkaammin kansalliseen tasoon verrattuna.

Alateema 4.3 EU:sta tiedottaminen

31. ”Suositamme, että EU tarjoaa enemmän tietoa ja uutisia Euroopan kansalaisille. Sen olisi käytettävä kaikkia tarvittavia keinoja kunnioittaen samalla tiedotusvälineiden vapautta ja riippumattomuutta. Sen olisi tarjottava tiedotusvälineille resursseja sekä laaja-alaista ja luotettavaa tietoa EU:n toimista ja politiikoista. EU:n olisi taattava, että kansalliset ja eurooppalaiset tiedotusvälineet välittävät tietoa tasapuolisesti kaikissa jäsenvaltioissa, ja varmistettava, että jäsenvaltiot kannustavat julkisia yleisradioyhtiöitä ja julkisia tietotoimistoja uutisoimaan EU-asioista.”

Suosittamme tätä, koska henkilökohtaisen kokemuksemme ja eurobarometrin tietojen perusteella suurin osa Euroopan kansalaisista saa tietoa perinteisistä tiedotusvälineistä (lehdistö, radio ja televisio) ja näiden kanavien EU:sta nykyisin tarjoamat tiedot ovat hyvin niukkoja. Erityisesti julkisilla tiedotusvälineillä on julkisen palvelun tehtävä, joten tämän tehtävän hoitamiseksi on välttämätöntä uutisoida EU-asioista, jotka vaikuttavat eurooppalaisiin. Suositamme, että eri jäsenvaltioissa annetut EU:ta koskevat tiedot ovat samat, jotta voidaan edistää yhdentymistä ja välttää erilaisia tietoja eri kysymyksistä kussakin maassa. Jo olemassa olevien mediakanavien käyttö on helpompaa toteuttaa ja edullisempaa kuin se, että luotaisiin uusi kanava, ja sillä saavutetaan sama lopputulos. Valmiiksi olemassa olevilla kanavilla on myös se etu, että ne ovat jo kansalaisten tiedossa. Kansalaisten ei pitäisi

joutua valitsemaan eri kanavien välillä, jotta he voivat käyttää erilaista (kansallista tai eurooppalaista) sisältöä.

32. **”Suositamme, että EU luo ja mainostaa monikielisiä verkkofoorumeja ja verkon ulkopuolella järjestettäviä kokouksia, joissa kansalaiset voivat käynnistää keskusteluja EU:n edustajien kanssa aiheesta ja asian maantieteellisestä laajuudesta riippumatta. Näillä foorumeilla ja kokouksilla olisi oltava määritelty lyhyt määräaika, jonka kuluessa kysymyksiin vastataan. Kaikki näitä tiloja koskevat tiedot olisi keskitettävä yhdelle viralliselle verkkosivustolle, jolla on erilaisia toimintoja, kuten tila usein kysytyjä kysymyksiä varten, mahdollisuus jakaa muiden kansalaisten kanssa ajatuksia, ehdotuksia tai huolenaiheita ja mekanismi, jolla tunnistetaan niistä kannatettavimmat. Verkkosivustolle pitäisi joka tapauksessa olla helppo päästä, ja sillä olisi käytettävä ei-byrokraattista kieltä.”**

Suosittamme tätä, koska se luo Euroopan kansalaisten ja EU:n edustajien välille suoran kanavan, jonka kautta he voivat keskustella ja olla vuorovaikutuksessa. Se antaa kansalaisille helpon pääsyn EU:ta koskevaan tietoon ja lisää heidän tietoisuuttaan olemassa olevista tiedoista. Se luo läpinäkyvämmän ja avoimemman EU:n ja auttaa kansalaisia jakamaan ongelmiaan ja ajatuksiaan ja saamaan vastauksia ja toimintapoliittisia ratkaisuja, ja se antaa heille mahdollisuuden osallistua ja vaihtaa näkemyksiä ja kokemuksia muiden kansalaisten kanssa.

33. **”Suositamme, että EU:n toimielimet ja edustajat käyttävät ymmärrettävämpää kieltä ja välttävät byrokraattisten ilmaisujen käyttöä viestinnässään samalla, kun ylläpidetään annetun tiedon laatua ja asiantuntemusta. EU:n olisi myös mukautettava kansalaisille suunnattua tiedottamistaan erilaisilla viestintäkanavilla ja yleisöprofiileilla (esimerkiksi sanomalehdet, televisio, sosiaalinen media). EU:n olisi erityisesti pyrittävä mukauttamaan viestintää digitaalisiin tiedotusvälineisiin, jotta se voisi paremmin tavoittaa nuoret.”**

Suosittamme tätä, koska ymmärrettävän tiedon avulla EU voi tavoittaa enemmän Euroopan kansalaisia eikä vain niitä, jotka ovat valmiiksi aktiivisia. Kun käytössä on erityisiä uusia ja nykyaikaisia välineitä tietyille kohdeyleisöille, kansalaiset ymmärtävät paremmin EU:n toimia ja politiikkoja. Tämä koskee erityisesti niitä nuoria, jotka eivät koe EU:ta erityisen läheiseksi.

Osa-alue 5: Kansalaisten osallistumisen lisääminen

Alateema 5.1 Kansalaisten osallistuminen

34. **”Suositamme, että riippumattomat kansalaistarkkailijat ovat läsnä kaikissa EU:n päätöksentekoprosesseissa. Kansalaisten edustajista olisi luotava foorumi tai pysyvä elin, jotta kaikille EU:n kansalaisille voidaan EU:n kansalaisina antaa merkityksellistä ja tärkeää tietoa. Nämä kansalaiset olisivat vuorovaikutuksessa kaikkiin muihin Euroopan kansalaisiin ylhäältä alaspäin ja alhaalta ylöspäin, mikä edistäisi edelleen kansalaisten ja EU:n toimielinten välistä vuoropuhelua.”**

On selvää, että kansalaiset ansaitsevat saada tietoa kaikista asioista, ja on varmistettava, että poliitikot eivät voi salata kansalaisilta tiettyjä asioita, joita he eivät mieluummin haluaisi heidän tietävän. Näin voitaisiin kuroa umpeen kansalaisten ja valittujen edustajien välinen kuilu luomalla uusia luottamuksen kanavia.

35. **”Suositamme, että EU aloittaa uudelleen keskustelun Euroopan perustuslaista, jotta voidaan luoda EU:n kansalaisten näkemyksiin perustuva perustuslaki. Kansalaisten olisi voitava äänestää tällaisen perustuslain luomisesta. Perustuslaissa olisi asetettava etusijalle ihmisoikeuksien ja demokratian arvojen sisällyttäminen, jotta vältetään ristiriidat jäsenvaltioiden kanssa. Perustuslain**

luomisessa olisi otettava huomioon aiemmat pyrkimykset, jotka eivät koskaan johtaneet perustuslakiin.”

Tämä suositus on tärkeä, koska perustuslaki sitouttaisi nuoret EU-tason politiikkaan ja toimisi vastapainona nationalismiin kasvaville voimille. Se tarjoaisi yhteisen määritelmän siitä, mitä demokratialla tarkoitetaan Euroopassa, ja se varmistaisi, että tämä toteutetaan yhdenvertaisesti kaikkien jäsenvaltioiden kesken. EU:lla on yhteiset demokratian ja ihmisoikeuksien arvot. Kansalaiset voisivat näin osallistua päätöksentekoprosessiin ja mieltää itsensä paremmin EU:n kansalaisiksi – siksi, että he ovat osallistuneet prosessiin.

36. ”Suositamme, että poliitikot ovat entistä enemmän vastuussa niiden kansalaisten edustamisesta, joita heidät on valittu edustamaan. Erityisesti nuoret ovat vieraantuneita politiikasta, eikä heitä aina oteta vakavasti silloin, kun heidät otetaan mukaan. Vieraantuminen on kuitenkin yleismaailmallinen kysymys, ja kaikenikäisten ihmisten pitäisi olla aktiivisempia kuin he tällä hetkellä ovat.”

Tämä suositus on tärkeä, koska demokratian määritelmää on päivitettävä. Meidän on muistutettava itseämme siitä, mistä demokratiassa todella on kyse. Demokratiassa on kyse ihmisten (EU:n kansalaisten) edustamisesta. Nuoret ovat kyllästyneitä ja pettyneitä poliitikkoihin, sillä he pitävät näitä eliitin jäseninä, jotka eivät jaa nuorten näkemyksiä. Siksi ihmiset olisi otettava mukaan nykyistä enemmän uusilla ja innostavilla tavoilla. Koulutusjärjestelmä, sosiaalinen media ja kaikki muut median muodot voisivat hoitaa tämän tehtävän koko elinkaaren ajan ja kaikilla kielillä.

Alateema 5.2 Kansalaisten osallistuminen

37. ”Suositamme, että EU on lähempänä kansalaisia entistä painokkaammin, mikä tarkoittaa, että jäsenvaltiot otetaan mukaan edistämään kansalaisten osallistumista EU:ssa. EU:n olisi edistettävä kansalaisosallistumisen mekanismien käyttöä kehittämällä markkinointi- ja julkisuuskampanjoita. Kansalliset ja paikalliset hallitukset olisi velvoitettava osallistumaan tähän prosessiin. EU:n olisi taattava osallistavan demokratian foorumien vaikuttavuus.”

Suosittamme tätä, koska jo olemassa olevaa alustaa on vahvistettava ja tehostettava. EU:n on saatava enemmän palautetta kansalaisilta ja päinvastoin. EU:ssa ei käydä riittävästi keskustelua kansalaisten eikä hallitusten välillä. Kansalaiset eivät osallistu vetoomusten esittämiseen, koska he eivät tiedä, että prosessi on olemassa, tai koska he eivät usko tällaisen vetoomuksen onnistuvan.

38. ”Suositamme, että EU laatii ja toteuttaa kouluille ohjelmia siitä, mitä EU:ssa parhaillaan tehdään nykyisten osallistumismekanismien osalta. Nämä ohjelmat olisi sisällytettävä Euroopan kansalaisuutta ja etiikkaa käsitteleviin koulujen opetussuunnitelmiin, joiden sisällöt ovat ikätasoon sopivia. Myös aikuisille pitäisi olla ohjelmia. Kansalaisten saatavilla olisi oltava elinikäisen oppimisen ohjelmia, joilla lisätään heidän tietämystään EU:n kansalaisten osallistumismahdollisuuksista.”

Suosittamme tätä, koska se on tärkeää lastemme tulevaisuuden kannalta. Kansalaiset haluavat tietää, miten he voivat saada äänensä kuuluviin. On tärkeää, että he tuntevat tarkat mekanismit ja sen, miten niitä voidaan käyttää, jotta heidän äänensä kuuluu EU:ssa. Se on tärkeää kaikkien Euroopan kansalaisten tasa-arvoisen osallisuuden kannalta. Euroopan kansalaisina meidän on tiedettävä, miten voimme käyttää oikeuksiamme. Euroopan kansalaisina meillä on oikeus tähän tietoon.

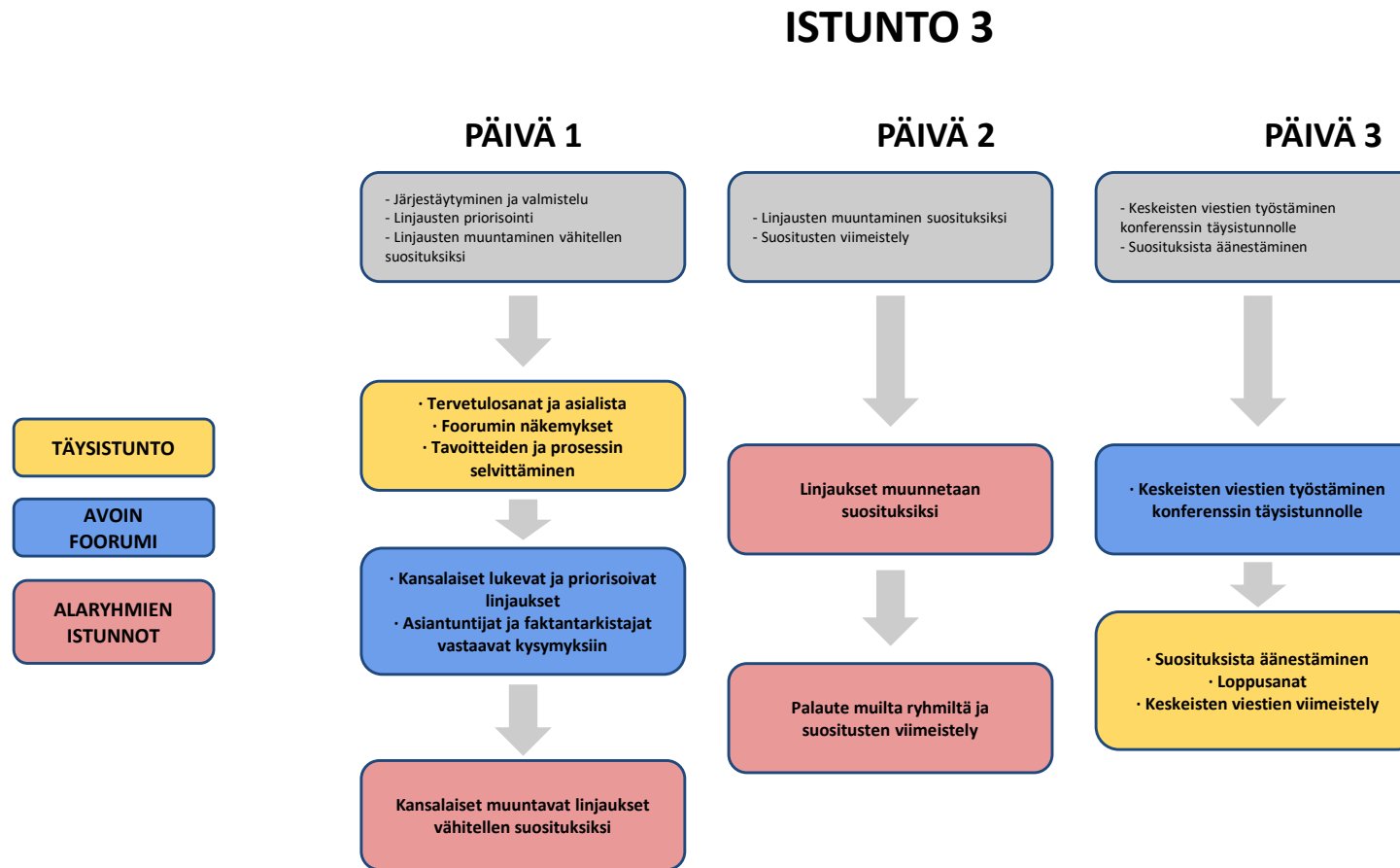
Alateema 5.3 Kansalaisten osallistuminen

39. ”Suositamme, että Euroopan unioni järjestää kansalaiskokouksia. Suositamme vahvasti, että niitä kehitetään oikeudellisesti sitovalla ja pakollisella lailla tai asetuksella. Kansalaiskokoukset olisi järjestettävä 12–18 kuukauden välein. Kansalaisten osallistumisen ei pitäisi olla pakollista, mutta siihen pitäisi kannustaa, ja kokoukset olisi järjestettävä rajoitetun toimeksiannon pohjalta. Osallistujat on valittava sattumanvaraisesti edustavuusvaatimuksia noudattaen, mutta heidän ei pitäisi edustaa mitään organisaatiota eikä heitä pitäisi kutsua kansalaiskokoukseen heidän ammatillisen roolinsa takia. Tarvittaessa annetaan asiantuntijatukea, jotta kokouksen jäsenillä on riittävästi tietoa pohdintaa varten. Päätöksenteko on kansalaisten käsissä. EU:n on varmistettava, että poliitikot sitoutuvat kansalaiskokouksissa tehtyihin kansalaispäätöksiin. Jos kansalaisten ehdotukset jätetään huomiotta tai hylätään suoraan, EU:n toimielinten on vastattava päätöksestä ja perusteltava se.”

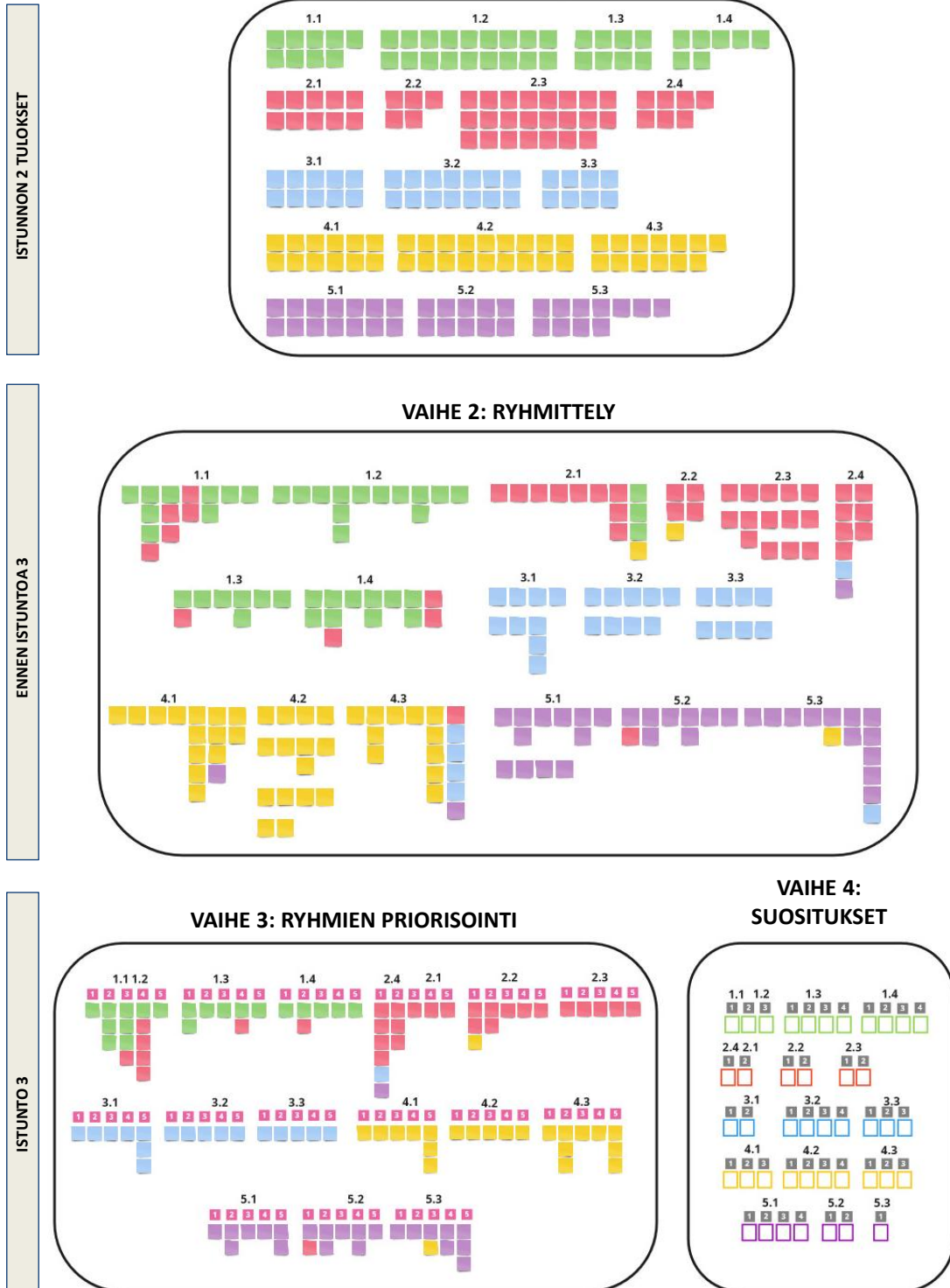
Suosittamme kansalaiskokousten käyttöönottoa, koska haluamme, että kansalaisilla on läheisempi suhde EU:n toimielimiin ja että he osallistuvat suoraan päätöksentekoon yhdessä poliitikkojen kanssa, mikä lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta ja suoraa vaikuttavuutta. Lisäksi vaadimme puolueilta ja niiden vaaliohjelmilta vastuuvellisuutta kansalaisten suuntaan.

Liite I: Miten suositukset laadittiin?

A. Yleiskatsaus kolmannesta istunnosta

B. Suositusten laatimiskaavio

C. Suositusten yksityiskohtainen laatimisprosessi

Täysistunto 1

Sisältö: Järjestäytyminen uudelleen paneelina ja valmistautuminen kolmanteen istuntoon

Tervetulosanat; Puheenvuoro kansalaisille; Foorumin päivitys; Viikonlopun asialista; Johdanto istunnon metodologiaan

Avoin foorumi 1

Sisältö: Linjausten priorisointi

Linjaukset luettiin, ja niistä keskusteltiin epävirallisesti huoneissa (tulkkauksia ei ollut tarjolla). Linjaukset priorisoitiin tarroilla. Kukin kansalainen sai 50 tarraa (10 vihreää osa-alueelle 1, 10 punaista osa-alueelle 2, 10 sinistä osa-alueelle 3, 10 keltaista osa-alueelle 4, 10 violettiä osa-alueelle 5) ja priorisoi 10 linjausta joka osa-alueelta. Jokainen sai viisi mustaa tarraa oman alaryhmänsä laatimien linjausten priorisointiin.

<p>Osa-alue 1 Oikeuksien ja syrjimättömyyden takaaminen</p> <p>Alateema 1.1 Syrjimättömyys</p>	<p>Osa-alue 2 Demokratian ja oikeusvaltion suojeleminen</p> <p>Alateema 2.2 Demokratian suojeleminen ja lujittaminen</p>	<p>Osa-alue 3 EU:n uudistaminen</p> <p>Alateema 3.1 Toimielinten uudistaminen</p>	<p>Osa-alue 4 Eurooppalaisen identiteetin rakentaminen</p> <p>Alateema 4.3 EU:sta tiedottaminen</p>	<p>Osa-alue 5 Kansalaisten osallistumisen lisääminen</p> <p>Alateema 5.1 Kansalaisten osallistuminen</p>
<p>1.1.1.1 001</p> <p>Yhdenmukaisia sääntöjä on sovellettava yhtäläisesti kaikissa EU-maissa, ja EU:n on valittava niitä. Nimennämaan haavoittuvassa asemassa olevat tarvitsevat enemmän suojele</p>	<p>2.3.4.1 004</p> <p>EU:n olisi vahvistettava sitoutumistaan demokratiamallinsa ja arvojensa levittämiseen rajojensa ulkopuolella, ei asella vaan diplomaattisella, jaksamalta parhaista käytännöistä kansainvälisesti ja lisäämällä tietoisuutta.</p>	<p>3.1.1.2 003</p> <p>Arvoihin ja demokratiaan liittyvä kriteeri olisi asetettava EU:n liittymiskriteereissä etusijalle (talouskehityksen verrattuna).</p>	<p>4.2.4.1 005</p> <p>Parannetaan veronkantoa suurilta monikansallisilta yrityksiltä. Puututaan myös veroparatisiiongelmaan.</p>	<p>5.2.3.1 116</p> <p>Otetaan kunnat sekä paikallis- ja alueyhteisöt mukaan edistämään kansalaisten osallistumista EU:n päätöksentekomekanismeihin. Edistetään erityisesti koulujen ja nuorten osallistumista, mutta ei unohdeta aikuisiäkkään.</p>

Työskentely alaryhmässä 1**Sisältö:** Linjausten muuntaminen vähitellen suosituksiksi**Lauantai 11.12.2021****Työskentely alaryhmässä 2****Sisältö 1:** Linjausten muuntaminen suosituksiksi

Noudatettiin samaa menetelmää kuin työskentelyssä alaryhmässä 1.

Sisältö 2: Palautteen antaminen ja saaminen muiden alaryhmien kesken samalla osa-alueella**Sisältö 3:** Palautteen antaminen ja saaminen muiden alaryhmien kesken eri osa-alueilla

Noudatettiin samaa menetelmää kuin aiemmin.

Sisältö 4: Suositusten viimeistely

Tässä viimeisessä vaiheessa pyrittiin ottamaan huomioon muilta alaryhmiltä ja faktantarkistuksesta saatu palaute. Alaryhmät viimeistelivät suosituksensa.

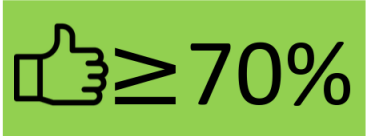
Sunnuntai 12.12.2021**Avoin foorumi 2****Sisältö:** Konferenssin täysistunnolle annettavien keskeisten viestien työstäminen

Ryhmä, jossa oli 20 konferenssin täysistuntoon valittua paneelin edustajaa, työskenteli myös istuntojen välillä keskeisten viestien laatimiseksi. Tätä varten he haastattelivat muita osallistujia ja yrittivät näin saada nämä viestit muotoiltua ja välittää paneelin havainnot ymmärrettävällä tavalla. Keskeisten viestien olisi perustuttava suosituksiin ja niiden perusteluihin.

Täysistunto 2**Sisältö: Suosituksista äänestäminen**

Ohjeet osallistujille:

 <p>1. Paina painiketta tabletilla.</p>	 <p>2. Skanna QR-koodi, jolloin avautuu linkki lomakkeeseen, jossa on osa-alueen suositukset.</p>	 <p>3. Tarkista PIN-koodisi, joka löytyy tabletin takaa.</p>
--	---	---

 <p>4. Syötä PIN-koodi lomakkeeseen.</p>	 <p>5. Äänestä kunkin osa-alueen kutakin suositusta painamalla ylös- tai alaspäin osoittavaa kuvaketta.</p>	 <p>6. Suositukset, jotka saavat vähintään 70 prosenttia näin annetuista äänistä, hyväksytään.</p>
---	---	---

Liite II: Asiantuntijoiden ja faktantarkistajien näkemykset faktantarkistuksen tukena

Asiantuntijoiden ja faktantarkistajien näkemyksiä koordinoitiin nk. osaamis- ja tietokeskuksessa (Knowledge and Information Centre, KICK), joka koostui yhteisen sihteeristön ja työryhmän jäsenistä, EUI:n postdoc-opiskelijoiden tuella. Aina kun osallistujat, fasilitoijat, tarkkailijat tai paikalla olleet asiantuntijat totesivat, että faktoja on tarpeen selventää, tästä ilmoitettiin keskukselle, joka ohjasi kysymyksen edelleen sopivalle asiantuntijalle ja/tai faktantarkistajalle.

Useat asiantuntijat paikalla ja verkossa seurasivat alaryhmien keskusteluja voidakseen aloittaa faktantarkistuksen. Heidän lisäksi päivysti kolmen toimitelimen asiantuntijoita, jotka olivat valmiina vastaamaan faktantarkistukseen liittyviin kysymyksiin omalla erikoisalallaan, varsinkin jo olemassa olevien sääntelyvälineiden ja muiden toimintapoliittisten välineiden osalta.

Asiantuntijoita ja faktantarkistajia pyydettiin vastaamaan hyvin lyhyessä määrääjassa palauttamalla teksti mahdollisimman selkeänä siten, että fasilitoija voi toimittaa sen edelleen osallistujille keskuksen hyväksynnän jälkeen.

Luettelo asiantuntijoista paikalla ja verkossa:

Asiantuntijat osa-alueella 1: Oikeuksien ja syrjimättömyyden takaaminen

- [Costanza Hermanin](#), johtava tutkija, yliopistollinen Eurooppa-instituutti, Firenze
- [Hielke Hijmans](#), riita-asioita käsittelevän jaoston puheenjohtaja ja johtokunnan jäsen, Belgian tietosuojaviranomainen

Asiantuntijat osa-alueella 2: Demokratian ja oikeusvaltion suojeleminen

- [Carlos Closa Montero](#), professori, EUI School of Transnational Governance/IPP-CSIC, Espanja
- [Paul Blokker](#), sosiologian apulaisprofessori, Bolognan yliopisto
- [Raphael Bossong](#), Stiftung Wissenschaft und Politik, Saksa
- [Elda Brogi](#), professori, EUI Centre for Media Pluralism and Media Freedom; johtokunnan jäsen, eurooppalainen digitaalisen median seurantafoorumi (EDMO)

Asiantuntijat osa-alueella 3: EU:n uudistaminen

- [Katrín Auel](#), eurooppalaisen hallintotavan, julkisen talouden ja työmarkkinoiden tutkimusryhmän päällikkö, Institute for Advanced Studies, Wien
- [Corinna Stratulat](#), eurooppalaisten toimintapolitiikkojen ja toimitelinten ohjelman päällikkö ja vanhempi toimintapolitiikan analyytikko, European Policy Centre
- [Ariadna Ripoll Servent](#), Euroopan unionin politiikan professori, Salzburg Centre of European Union Studies (SCEUS) ja valtiotieteiden ja sosiologian laitos, Salzburgin yliopisto
- [Diane Fromage](#), Marie Skłodowska-Curie Individual Fellow, École de droit de Sciences Po, Pariisi
- [Kalypso Nicolaidis](#), professori, eurooppalaisen ylikansallisen hallinnon laitoksen professori ja kansainvälisten suhteiden professori, Oxfordin yliopisto
- [Ulrike Liebert](#), Jean Monnet Chair of European Studies, Bremenin yliopisto

Asiantuntijat osa-alueella 4: Eurooppalaisen identiteetin rakentaminen

- [Hans-Jörg Trenz](#), kulttuurisosiologian ja viestinnän professori, Scuola Normale Superiore, Pisa/Firenze, Italia
- Antoine Godbert, entinen päällikkö, L’agence Erasmus France, Bordeaux, Ranska; Cercle Erasmus -verkoston jäsen

Asiantuntijat osa-alueella 5: Kansalaisten osallistumisen lisääminen

- [Alberto Alemanno](#), Euroopan unionin oikeuden ja politiikan professori, HEC Paris
- [Dominik Hierlemann](#), Bertelsmann Foundation

Liite III: Muut paneelin käsittelemät suositukset, joita ei hyväksytty

Osa-alue 1: Oikeuksien ja syrjimättömyyden takaaminen

Alateema 1.1 Syrjimättömyys / Alateema 1.2 Sukupuolten tasa-arvo

”Suositamme, että EU ottaa vähemmistöt aktiivisesti mukaan päätöksentekoon, joka koskee valtion instituutioiden (esimerkiksi poliisin ja kansalaisjärjestöjen) keskeisiä näkökohtia. Suositamme, että EU perustaa neuvottelukunnan, jonka vähemmistöt valitsevat suoraan. Sen kokoonpanossa olisi oltava pääasiassa vähemmistöjen edustajia, ja siihen olisi kuuluttava myös kansalaisjärjestöjä. Neuvottelukunnalla olisi oltava koulutustehtävä koulutettaessa viranhaltijoita huolehtimaan vähemmistöjen tarpeista. Tällä elimellä olisi oltava veto-oikeus vähemmistökysymyksissä.”

Suosittamme tätä, koska vähemmistöjen ääntä ei kuulla tarpeeksi. Niiden pitäisi puhua omasta puolestaan, itsenäisesti ja ammattimaisella tasolla, minkä vuoksi yhdistimme äänestämisen ja asiantuntemuksen kautta tapahtuvan edustuksen.

Osa-alue 2: Demokratian ja oikeusvaltion suojelu

Alateema 2.2 Demokratian suojelu ja lujittaminen / Alateema 2.4 Media ja disinformaatio

”Suositamme, että Euroopan tasolla perustetaan audiovisuaalisten, painettujen ja digitaalisten tiedotusvälineiden seurantavirasto. Viraston olisi seurattava, että kansalliset tiedotusvälineet noudattavat puolueetonta ja objektiivista prosessia sisältönsä tuottamisessa. Disinformaation estämiseksi viraston olisi tarjottava pisteytysjärjestelmä kansallisten tiedotusvälineiden luotettavuudesta. Tämän pisteytysjärjestelmän pitäisi olla kansalaisille helposti ymmärrettävä.”

Suosittamme tätä, koska meidän on arvioitava tiedotusvälineitä ja niiden luotettavuutta mutta myös tiedotusvälineiden monimuotoisuutta EU-maissa. EU:n virasto olisi objektiivisin keino varmistaa tämä. Lisäksi kansalaiset voivat pisteytysjärjestelmän avulla tehdä tietoon perustuvia valintoja ja kannustaa tiedotusvälineitä tarjoamaan luotettavia uutisia. Jos pisteytysjärjestelmä osoittautuu

riittämättömäksi tiedotusvälineiden luotettavuuden varmistamiseksi, viraston olisi saatava myös toimivalta määrätä seuraamuksia.

Osa-alue 5: Kansalaisten osallistumisen lisääminen

Alateema 5.1 Kansalaisten osallistuminen

”Suositamme, että perustetaan kansalaisten edustuselin, joka keskustelee päätöksenteosta ja vaikuttaa siihen merkittävällä tavalla aina, kun EU:n tasolla päätetään jostakin asiasta, jolla on suuri merkitys Euroopan kansalaisille (sen mukaan, mitä kansalaiset päättävät – mahdollisesti kyselyn avulla). Tämän pitäisi olla moninainen ryhmä, jossa on noin 100 kansalaista kaikista EU-maista niin, että kustakin maasta on tasavertainen edustus. Tämän pitäisi olla kokoonpanoltaan muuttuva ryhmä, jonka jäsenet vaihtuvat määräjain.”

Tämä suositus on tärkeä, koska on tärkeää välttää korruption kaltaisia ongelmia, joita pysyvä edustuselin voi aiheuttaa, ja koska on elintärkeää, että tällaisessa elimessä on tasavertainen edustus kaikista maista, jotta vältetään epäoikeudenmukainen päätöksentekovalta. Näin toimimalla välttyttäisiin haasteilta, jotka liittyvät jatkuvaan kokoontumiseen tai teknologian hyödyntämiseen etäältä.

Liite IV: Ryhmitellyt linjaukset³

Osa-alue 1: Oikeuksien ja syrjimättömyyden takaaminen

Alateema 1.1 Syrjimättömyys

- 1.1.1.1 linjaus:** Yhdenmukaisia sääntöjä on sovellettava yhtäläisesti kaikissa EU-maissa, ja EU:n on valvottava niitä. Nimenomaan haavoittuvassa asemassa olevat tarvitsevat enemmän suojelua.
- 1.1.1.2 linjaus:** Vähemmistöjen osallistumista ja edustusta on lisättävä. Ne on saatava osallistumaan lakien laatimiseen, ja yhteiskunnan on kuunneltava niitä tarkemmin.

1.1.1.3 linjaus: Vähemmistöjen edustajilla olisi oltava vahva, itsemääräämisoikeuteen perustuva edustus EU:n toimielimissä.

1.1.2.4 linjaus: Tarvitaan parempia rakenteita vähemmistöjen aktiivista osallistumista varten.

2.3.2.3 linjaus: EU:n olisi parannettava osallisuutta ja monimuotoisuutta sekä lisättävä vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden näkyvyyttä ja heidän äänensä kuuluvuutta, koska he eivät ole riittävästi edustettuina julkisissa ja yksityisissä instituutioissa eivätkä kansallisen ja Euroopan tason tapahtumissa. Julkiset ja yksityiset organisaatiot ovat nykyään edelleen liian homogeenisia, ja niissä näkee liian vähän monimuotoisuutta ja osallisuutta.
- 1.1.1.4 linjaus:** Vähemmistöistä on annettava kouluissa realistinen kuva, pelkoihin on puututtava, on annettava faktoihin perustuvaa tietoa, ja on käytävä vuoropuhelua vähemmistöjen kanssa. Tämä koskee myös työpaikkoja. Tämän on perustuttava lakiin.

2.3.2.2 linjaus: EU:n olisi kehoitettava kansallisia hallituksia ottamaan kouluissa käyttöön väkivallan vastaista koulutusta, kuten etnisten ja uskonnollisten vähemmistöjen kunnioittamista koskevia oppitunteja mutta myös seksuaalikasvatusta ja tasa-arvokoulutusta, koska ne liittyvät suoraan seksuaalisen hyväksikäytön, väkivallan ja homofobian ongelmaan.

³ Ryhmitellyssä luettelon ulkopuolelle jäi vahingossa kolme linjausta: 5.3.1.1 linjaus: Edistetään osallistumista (EU:n tasolla) koskevaa koulutusta. 1.2.2.4 linjaus: EU:n on autettava uudelleenarvioimaan maskuliinisuuden ja feminiinisuuden rakenteita. 1.2.2.1 linjaus: Kulttuurinen taistelu: tunnustetaan ja ymmärretään ”miehenä” olemisen etuoikeus, jotta lisätään tietoisuutta siitä, mitä merkitsee olla nainen. Kansalaisille tiedotettiin tästä.

2.3.2.4 linjaus: EU:n olisi investoitava resursseja, joilla tuetaan väkivallan torjuntaa koskevia hyviä käytäntöjä jäsenvaltioissa. Se voisi esimerkiksi tukea eri maissa sijaitsevia julkisia ja yksityisiä tukikeskuksia.

2.3.2.1 linjaus: EU:lla olisi oltava vahvempi rooli varmistettaessa, että hlbt+-yhteisö on turvassa väkivallalta ja syrjinnältä.

2.3.2.5 linjaus: Väkivaltaan liittyvässä valistuksessa ja tiedotuksessa on keskityttävä paitsi lapsiin myös koko väestöön.

4. **1.1.2.3 linjaus:** Jäsenvaltioissa on kerättävä enemmän tietoa syrjinnästä. Tarvitaan myös tehokasta raportointia, jonka yhteydessä valtiot veloitetaan keräämään ja välittämään tietoa syrjinnästä. Tieto olisi anonymisoitava ja julkistettava. Lisäksi olisi oltava saatavilla apua. Moninkertaisen syrjinnän on myös oltava selvästi esillä foorumilla. (Väärinkäyttöä on valvottava.)

1.2.3.3 linjaus: Syrjintätapauksiin olisi sovellettava seuraamuksia.

5. **1.1.3.1 linjaus:** EU:n olisi parannettava nuorten ja ikäihmisten pääsyä työmarkkinoille ja vähennettävä syrjintää.

6. **1.1.3.2 linjaus:** Äänestysikä olisi alennettava 16 vuoteen.

Alateema 1.2 Sukupuolten tasa-arvo

7. **1.2.1.1 linjaus:** Tarvitaan koulutusta, kun naiset palaavat vanhempainvapaalta.

8. **1.2.1.2 linjaus:** Etätyö helpottaa naisten urakehitystä erityisesti silloin, kun heidän on hoidettava lapsiaan.

9. **1.2.1.3 linjaus:** Yksinhuoltajilla olisi oltava mahdollisuus tehdä vähemmän työtunteja, jotta he voivat omistautua perheelleen.

10. **1.2.1.4 linjaus:** Yritykset tarvitsevat enemmän päiväkotia helpottaakseen työntekijöidensä työ- ja yksityiselämän tasapainottamista. **1.2.1.5 linjaus:** Vanhempainvapaasta olisi tehtävä isille houkuttelevampaa.

1.2.5.2 linjaus: Miesten olisi jaettava vastuut, jotka ovat perinteisesti kuuluneet aina naisille.

11. **1.2.3.1 linjaus:** On tarpeen ottaa huomioon myös muut vaikeudet, joita ihmisillä on, esimerkiksi vammaisuuden takia.

12. **1.2.3.2 linjaus:** On perustettava EU:n tason foorumi, jonka kautta kansalaiset voivat helpommin ottaa yhteyttä tuomioistuimeen ja saada neuvoja esimerkiksi oikeusasiamieheltä.

13. **1.2.4.1 linjaus:** Edellä mainitulla kulttuurisella taistelulla olisi myös puututtava naisten lähisukulaisen tai kumppanin taholta kokemaan väkivaltaan ja uhkiin.

14. **1.2.5.1 linjaus:** Olisi otettava käyttöön nimettömät työhaastattelut, jotta sukupuoli ei olisi valintatekijä. Haastattelut voidaan myös tallentaa, jotta voidaan varmistaa niiden vaikuttavuus.

1.2.5.4 linjaus: Työvoimatoimistojen olisi oltava vastuussa työntekijöiden palkkaamisesta syrjinnän välttämiseksi.

15. **1.2.5.3 linjaus:** Tarvitaan unionin oikeudellinen kehys, jolla puututaan työntekijöiden oikeuksien loukkauksiin. EU:n olisi varmistettava, että jäsenmaat panevat täytäntöön syrjinnän vastaiset säännöt sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseksi. Tarvitaan EU:n antamaa oikeudellista neuvontaa syrjinnän torjumiseksi.

16. **1.2.5.5 linjaus:** Olisi tarjottava joustavampia työaikoja.

Alateema 1.3 Ihmisoikeuksien sekä luonnon ja eläinten oikeuksien suojeleminen

17. **1.3.1.2 linjaus:** Koulutuksen ja viestinnän avulla voidaan jakaa oikeuksia ja vapauksia koskevia näkökulmia ja säilyttää yhtenäinen EU.
- 2.1.2.4 linjaus:** Koulujen opetussuunnitelmiin olisi kaikilla koulutustasoilla jatkuvasti ja johdonmukaisesti sisällytettävä tietoa EU:n arvoista, kansalaisuudesta, rakenteesta jne. On investoitava eurooppalaiseen kansalaiskasvatukseen.
18. **1.3.2.1 linjaus:** Euroopan unionin perusoikeusviraston toimeksiantoa on vahvistettava välineillä, joilla suojelemaan haavoittuvia ihmisiä ja vähemmistöjä kaikissa jäsenmaissa.
19. **1.3.2.2 linjaus:** Tiedotusvälineiden ja toimittajien riippumattomuus ja valmiuksien kehittäminen voisivat auttaa varmistamaan tasapainoisen tiedottamisen esimerkiksi vähemmistöistä ja maahanmuuttajista sekä heijastamaan myönteisiä puolia ja vähentämään maahanmuuttajiin ja pakolaisiin liitettyjen stereotyyppien vahvistamista.
20. **1.3.3.1 linjaus:** EU:n olisi vahvistettava yhteiset säännöt, jotka koskevat tuotantoeläinten hyvinvoinnin suojeleminen.
- 1.3.3.3 linjaus:** EU:n tasolla olisi lakkautettava tuki suurelle osalle maatalousmarkkinoita, joka tuottaa ja kasvattaa eläimiä huonoissa elinolosuhteissa osana massatuotantoa.
21. **1.3.3.2 linjaus:** Eläinten oikeudet ovat toissijaisia ihmisoikeus- ja ympäristönsuojelukysymyksiin nähden.
22. **1.3.3.4 linjaus:** Kielteisten ilmastotekijöiden, kuten maatalouden metaani- ja hiilidioksidipäästöjen verottaminen ja verotuksen yhdenmukaistaminen paikallisen lihantuotannon kannustamiseksi auttaisivat ilmastoa ja vähentäisivät pitkän matkan eläinkuljetuksia.

Alateema 1.4 Oikeus yksityisyyteen

23. **1.4.1.1 linjaus:** Verkkopalvelujen säännöllisillä tarkastuksilla voitaisiin estää ja havaita yksityisyyttä ja tietosuojaa koskevien oikeuksien rikkominen ja/tai väärinkäyttö.
- 1.4.1.2 linjaus:** Yrityksiä olisi sakotettava, kun ne rikkovat ja käyttävät väärin yksityisyyttä ja tietosuojaa koskevia oikeuksia. Sakko olisi suhteutettava yrityksen markkina-arvoon.
24. **1.4.2.1 linjaus:** Palveluntarjoajia olisi säänneltävä niin, että ne jakaisivat käyttäjien kanssa käyttäjätasoisia ja helposti ymmärrettäviä tietosuojaan liittyviä asiakirjoja ja suostumuspyyntöjä.
- 1.4.2.2 linjaus:** Olisi lisättävä tietoisuutta tietosuojasta vastaavien kansallisten ja EU:n elinten olemassaolosta.
- 2.3.3.4 linjaus:** EU:n olisi tarjottava henkilötietojen suojaamiseksi mekanismeja, jotka ovat helposti kaikkien kansalaisten saatavilla.
25. **1.4.3.1 linjaus:** Verkkosivustoja olisi estettävä jakamasta evästetietoja kolmansille osapuolille.
26. **1.4.3.2 linjaus:** Nykyistä lainsäädäntöä olisi tarkasteltava ja päivitettävä, jotta tietojen käyttö olisi suhteessa todellisiin tarpeisiin.
- 1.4.3.3 linjaus:** Olisi käynnistettävä erityinen EU:n laajuinen päätöksentekoprosessi, jotta saataisiin selvyys tietojen jakamisen ja niiden väärinkäytön estämisen välisestä suhteesta (eroteltuna asianmukaisesti kunkin erityisalan, kuten terveyden, turvallisuuden jne., mukaan).
27. **1.4.4.1 linjaus:** Olisi mahdollistettava EU:n liittyminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen sen takaamiseksi, että kaikki EU:n jäsenmaat kunnioittavat yhtäläisesti oikeutta yksityisyyteen ja tietosuojaan.

28. **1.4.5.1 linjaus:** Alaikäisten sosiaalisen median käytöstä olisi annettava selkeämpiä ja tiukempia sääntöjä, jotta voidaan estää heidän yksityisyyteensä liittyvät riskit.
- 1.4.5.2 linjaus:** Kouluihin olisi perustettava tätä varten ohjelmia.
- 2.3.3.2 linjaus:** Koulutus ja ennaltaehkäisy ovat etusijalla. EU:n olisi investoitava jäsenmaihin resursseja, jotta koululaisia voidaan valistaa heidän omien henkilötietojensa suojaamisesta ja heidän tietoisuuttaan aiheesta voidaan lisätä.
- 2.3.3.3 linjaus:** EU:n olisi lisättävä kansalaisten tietoisuutta ja käytettävä henkilötietojen suojaa koskevia valistuskampanjoita.

Osa-alue 2: Demokratian ja oikeusvaltion suojeleminen

Alateema 2.1 Oikeusvaltioperiaatteen suojeleminen

29. **2.1.1.1 linjaus:** EU:n olisi kehoitettava jäsenmaita puuttumaan tähän aktiivisesti niiden omilla lainkäyttöalueilla.
30. **2.1.1.2 linjaus:** EU:n olisi toteutettava toimia, joilla torjutaan anonymiteetin väärinkäyttöä epäeettisissä julkaisukäytännöissä.
31. **2.1.2.1 linjaus:** EU:n olisi investoitava ruohonjuuritason toimiin demokraattisten arvojen vahvistamiseksi jäsenmaissa.
32. **2.1.2.2 linjaus:** EU:n olisi investoitava toimenpiteisiin (hankkeisiin), joilla edistetään eri ryhmien, alueiden ja maiden yhteistyötä ja vaihtoa.
33. **2.1.2.3 linjaus:** Luodaan ei-tuomitsevia tiloja, joissa maat voivat ottaa oppia toinen toisiltaan demokraattisia käytäntöjään parantaakseen.
34. **2.1.3.1 linjaus:** Luodaan rajatylittäviä eurooppalaisia poliittisia puolueita, joihin kaikki eurooppalaiset poliitikot voisivat liittyä.
35. **1.1.2.1 linjaus:** EU:n jäsenmaille tarvitaan selkeitä seuraamuksia, jotka pannaan tehokkaasti täytäntöön ja toimivat pelotteena. Yksi mahdollinen seuraamus on EU:n varojen peruuttaminen.
- 1.3.1.1 linjaus:** Yhdistetään pakote- ja bonusjärjestelmät ja ryhmitellään jäsenmaat sen mukaan, missä määrin ne toteuttavat ihmisoikeuksia, vapauksia ja tasa-arvoa.
- 2.1.4.1 linjaus:** EU:n olisi ensin pyrittävä sopuratkaisuun sääntöjä noudattamattomien maiden kanssa. Toisessa vaiheessa olisi käytettävä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 7 artiklaa. Lopulta EU:n varat olisi evättävä mailta, jotka eivät noudata sääntöjä.
- 2.2.2.2 linjaus:** Meillä on oltava yhteinen sääntelykehys. Jos sääntelykehystä ei noudateta, voidaan määrätä seuraamuksia.
- 4.2.1.4 linjaus:** Seuraamukset pannaan täytäntöön aivan viimeisenä keinona, jos kaikki muu, myös vuoropuhelu, epäonnistuu. Seuraamusten käytölle on oltava kehys ja käyttöjärjestys.

Alateema 2.2 Demokratian suojeleminen ja lujittaminen

36. **2.2.1.1 linjaus:** Tarvitaan yhteinen perusta korruptiotapausten ymmärtämiselle ja tunnistamiselle. Milloin edunvalvonta on asianmukaista ja milloin siitä tulee korruptiota?
- 2.2.1.2 linjaus:** On suojeltava korruptiota torjuvia tahoja. On tarpeen suojella näitä ja sen jälkeen prosessia, joka mahdollistaa suojelemisen. Meidän on selvitettävä, miten se onnistuu.
- 4.2.4.3 linjaus:** EU:ssa tarvitaan parempia edunvalvontaa koskevia sääntöjä korruptiosta johtuvan rahanmenetyksen vähentämiseksi.

37. **2.2.3.1 linjaus:** Kaikkia EU-maita olisi vaadittava ottamaan käyttöön eurooppalainen vähimmäistulo sekä myös eurooppalainen vähimmäispalkka ihmisarvoisen elämän turvaamiseksi. On tuettava ihmisiä, joiden on palattava takaisin työmarkkinoille.
- 2.3.5.2 linjaus:** EU:n olisi otettava käyttöön vähimmäispalkka Euroopan tasolla.

Alateema 2.3 Turvallisuus

38. **2.3.1.1 linjaus:** Turvallisuuden ja oikeuksien, erityisesti sananvapauden, välinen tasapaino on turvallisuuden kannalta keskeinen kysymys, mutta se on myös hyvin monimutkainen ongelma käsiteltäväksi. Kansalaisina meillä on vaikeuksia asemoida itsemme.
39. **2.3.1.2 linjaus:** Tiedämme, että turvallisuusuhat ovat vakavia, mutta katsomme, että Euroopan olisi vältettävä autoritaarisia toimenpiteitä ja sen sijaan työskenneltävä enemmän ennaltaehkäisyntasolla.
40. **2.3.1.3 linjaus:** EU:n olisi toimittava koordinoitusti internetin suuryritysten ja sosiaalisten verkostojen (Facebook, Google ja Twitter) sekä eri jäsenvaltioiden poliisivoimien kanssa vaarallisen sisällön julkaisemisen estämiseksi ja tällaisen vaarallisen sisällön alkuperää ja uhkatasoa koskevien poliisitutkintojen suorittamiseksi.
41. **2.3.2.6 linjaus:** EU:n olisi kannustettava jäsenvaltioiden opetusministeriöitä takaamaan kouluissa psykologinen apu kaikille lapsille ja perheille, ei vain heille, jotka vaativat sitä tai ovat sosiaalityöntekijöiden avun piirissä.
42. **2.3.3.1 linjaus:** Sovelletaan henkilötietojen suojaa koskevaa yleistä tietosuojaa-asetusta ja noudatetaan sitä.
43. **2.3.3.5 linjaus:** EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden olisi koordinoitava toimintaansa enemmän suojatakseen kansalaisiaan, demokratiaansa ja arvojaan uusilta ulkopuolisilta uhilta, kuten kyberuhilta ja tekoälyn valjastamiselta rikolliseen käyttöön.
44. **2.3.4.1 linjaus:** EU:n olisi vahvistettava sitoutumistaan demokratiamallinsa ja arvojensa levittämiseen rajojensa ulkopuolella, ei aseilla vaan diplomatialla, jakamalla parhaita käytäntöjä kansainvälisesti ja lisäämällä tietoisuutta.
45. **2.3.4.3 linjaus:** EU:n olisi vahvistettava koordinoituaan, jotta rajoihin liittyviä kysymyksiä koskevasta vuoropuhelusta, sovittelusta ja neuvottelusta naapurimaiden välillä saadaan tehokkaampaa.
46. **2.3.5.1 linjaus:** Suojellaan Euroopan kansalaisia työtapaaturmilta ja ehkäistään epäterveellisiä tai vaarallisia työympäristöjä.
47. **2.3.6.1 linjaus:** EU:n olisi tehostettava toimia pankki- ja rahoitusliiketoimien avoimuuden varmistamiseksi.
48. **2.3.7.1 linjaus:** EU:n toimielinten on tehostettava toimiaan terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden rakenteellisten ilmiöiden valvomiseksi ja hillitsemiseksi.
49. **2.3.7.2 linjaus:** Ehdotamme, että perustetaan eurooppalainen virasto terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi (mukaan lukien mafiat ja järjestäytyneen rikollisuuden uudet muodot, kuten kansainväliset jengit).
50. **2.3.7.3 linjaus:** Perustetaan todelliset eurooppalaiset poliisivoimat.

Alateema 2.4 Media ja disinformaatio

51. **2.4.1.1 linjaus:** Poliitikkojen ei pitäisi voida omistaa tiedotusvälineiden osakkeita.

2.4.1.2 linjaus: Tarvitaan eurooppalainen tarkistusprosessi, jolla osoitetaan poliitikkojen rahoittamien media-yhtiöiden puolueettomuus.

2.4.1.3 linjaus: Meidän on luotava ympäristö neutraaleille uutisille, eli uutisille, joihin ei enää liitetä tunnetiloja.

2.4.2.1 linjaus: Tarvitaan eurooppalainen tarkistusprosessi, jolla osoitetaan uutisten puolueettomuus ja objektiivisuus. Meidän on luotava ympäristö neutraaleille uutisille.

3.2.2.1 linjaus: Voitaisiin käyttää pisteytysjärjestelmää tai mittaria, jolla arvioidaan uutispalveluntarjoajien ja EU:n julkaisemien tietojen uskottavuutta (valheellisiksi osoittautuneet artikkelit yms. mittareina).

5.1.2.6 linjaus: Poliitikka ja tiedotusvälineet on erotettava toisistaan, ja tätä on valvottava. Esimerkiksi puolueiden ei pitäisi olla media-alustojen omistajia.

52. **2.4.2.2 linjaus:** Uusia käyttäjiä on koulutettava paremmin tietoympäristön ymmärtämisessä. Meidän on opetettava lapsia kouluajoista lähtien ja saatava heidät ymmärtämään, miten uutisia luodaan. Tiedon ymmärtämisessä on puutteita, ja meidän on työskenneltävä tämän ongelman ratkaisemiseksi. Tarvitsemme mediakasvatusta.

2.4.3.1 linjaus: Tarvitsemme kouluissa koulutusta tästä aiheesta, ja nuoria on opetettava hankkimaan asianmukaista tietoa.

2.4.3.2 linjaus: Tarvitsemme lisää koulutustapahtumia, erityisesti maaseudulla asuville kansalaisille suunnattuja tapahtumia, joiden avulla he voivat ymmärtää tiedonkulkua.

Osa-alue 3: EU:n uudistaminen

Alateema 3.1 Toimielinten uudistaminen

53. **3.1.1.1 linjaus:** Lisätään avoimuutta syistä, joiden vuoksi jotkin ehdokasmaat hyväksytään EU:hun ja toisia ei.

54. **3.1.1.2 linjaus:** Arvoihin ja demokratiaan liittyvä kriteeri olisi asetettava EU:n liittymiskriteereissä etusijalle (talouskehitykseen verrattuna).

55. **3.1.2.1 linjaus:** Lisätään EU:n tukea ehdokasmaille, jotta ne voivat vahvistaa instituutioitaan ja talouksiaan (Euroopan unionin tiiviisti valvomalla tavalla).

56. **3.1.3.1 linjaus:** Euroopan unionin kansalaisilla olisi oltava oikeus äänestää kansalliset rajat ylittävien puolueiden luetteloista Euroopan parlamentin vaaleissa (joko yksi kansalliset rajat ylittävä vaaliluettelo tai kaksi luetteloa: yksi kansallinen ja yksi kansalliset rajat ylittävä).

57. **3.1.5.1 linjaus:** Euroopan unionin ja sen toimielinten toimivaltaa olisi tarkasteltava laajasti.

58. **3.1.5.2 linjaus:** EU:n kansalaisten suoraan valitsemille EU:n toimielimille olisi annettava enemmän toimivaltaa.

59. **3.1.6.1 linjaus:** EU:n toimielimet olisi nimettävä uudelleen, jotta niiden nimet aiheuttaisivat kansalaisille vähemmän sekaannusta.

3.1.6.2 linjaus: Euroopan unionilla olisi oltava selkeämmät symbolit (kuten logo), jotka eivät muistuttaisi muiden kansainvälisten järjestöjen (kuten Euroopan neuvoston) symboleja.

3.1.6.3 linjaus: Euroopan unionin olisi oltava viestinnässään täsmällinen. Sen olisi käytettävä termiä ”Euroopan unioni” eikä ”Eurooppa”, koska ”Eurooppa” ei ole yhtä kuin ”Euroopan unioni” vaan laajempi käsite.

Alateema 3.2 Päätöksenteko

60. **3.2.2.2 linjaus:** Luodaan verkkofoorumi, jolla kansalaiset voivat julkaista tietoja, joista he eivät ole varmoja, ja asiantuntijat voivat tarkistaa tietojen todenperäisyyden.
61. **3.2.3.1 linjaus:** EU:n laajuinen kansanäänestys olisi järjestettävä aina, kun kysymys on kaikille Euroopan kansalaisille äärimmäisen tärkeästä asiasta.
62. **3.2.3.2 linjaus:** Olisi pohdittava enemmän verkkoäänestystä ja kansalaisten osallistumista verkossa päätöksentekoprosessiin vaikuttamisessa.
63. **3.2.3.3 linjaus:** Käytössä olisi oltava laajempi tai täydellinen parlamentaarinen valvonta ja vastuuvollisuus, joka liittyy taloudellista apua ja hyvinvointia koskeviin päätöksiin ja siihen, miten yhteisön varoja käytetään EU:ssa.
64. **3.2.4.1 linjaus:** Nykyisen järjestelmän sijasta olisi käytettävä vaihtoehtoisia äänestysjärjestelmää. Äänten painotus olisi laskettava oikeudenmukaisesti siten, että pienten maiden edut suojataan.
65. **3.2.4.2 linjaus:** Voimassa olevia perussopimuksia on muutettava rakenteellisesti, tai vaihtoehtoisesti on laadittava uusi jäsenvaltioiden hyväksymä perustuslaki.
66. **3.2.4.3 linjaus:** On erittäin tärkeää, että luodaanpa mikä järjestelmä hyvänsä, se tarjoaa pienemmille maille suhteellisen oikeudenmukaisen äänivallan tai painoarvon päätöksenteossa.
67. **3.2.5.1 linjaus:** Olisi oltava mekanismi, jolla parlamentti voidaan ohittaa väliaikaisesti ja EU:n neuvosto tekee päätökset välittömästi.
68. **3.2.5.2 linjaus:** Kansalaisia edustavista asiantuntijoista olisi muodostettava edustuselin, joka antaa Euroopan parlamentille tietoa ja opastusta hätätilanteissa.

Alateema 3.3 Tiiviimpi yhdentyminen

69. **3.3.1.1 linjaus:** Asiantuntijaryhmä ehdottaa ensin, miltä ehdotettu yhteinen talousrakenne voisi näyttää ja mitä seurauksia sillä olisi ennen kuin aloitetaan keskustelu siitä, haluammeko luoda yhteisen talousrakenteen.
70. **3.3.1.2 linjaus:** On tärkeää luoda kaikille jäsenvaltioille yhteinen perusta (samat mahdollisuudet, sama taso) yhteisen talousrakenteen saavuttamiseksi.
71. **3.3.2.1 linjaus:** Ehdotamme julkisten investointien lisäämistä ihmisten elämänlaadun parantamiseksi (infrastruktuuri ja tiet mutta mahdollisesti myös asuminen / sosiaalinen asuntotuotanto).
72. **3.3.2.2 linjaus:** Suuryrityksiä ja niiden tuloja on verotettava julkisten investointien edistämiseksi, ja verotusta on käytettävä koulutukseen ja kehitykseen tehtäviin investointeihin kussakin maassa (T&K, apurahat – Erasmus jne.)
73. **3.3.2.3 linjaus:** On otettava käyttöön finanssitransaktioiden ja pankkien progressiivinen verotus tulojen saamiseksi merkittävistä finanssitransaktioista.
74. **3.3.3.2 linjaus:** On toteutettava EU:n laajuinen linjanvetoa koskeva tutkimus, joka tehdään satunnaisotannalla valistuneista kansalaisista, ja EU:n laajuinen tiedotuskampanja mahdollisten muutosten tuloksista ennen sitä.
75. **3.3.3.3 linjaus:** Laaditaan kriisiskenaario, jossa EU:n toimivaltaa lisättäisiin.
76. **3.3.4.1 linjaus:** Ensimmäinen on selvítettävä, mitä me eurooppalaiset olemme. Vasta sitten voimme sanoa, mitä

me emme ole (ehdotus: tämä voidaan toteuttaa kansalaisille suunnatulla kyselyllä).

Osa-alue 4: Eurooppalaisen identiteetin rakentaminen

Alateema 4.1 Demokratiakasvatus

77. **4.1.1.1 linjaus:** Käytetään tekoälyä käännösprosessin apuna.
78. **4.1.1.2 linjaus:** Viestinnässä käytetään jotakin pääkieltä (kuten englantia).
79. **4.1.1.3 linjaus:** Luodaan sovellus, joka voisi levittää tietoa demokraattisista kysymyksistä ja kääntää tiedot käyttäjän kielelle.
80. **4.1.2.1 linjaus:** Edistetään demokraattisia prosesseja kouluissa, kuten opiskelijaneuvostoja, jotka äänestävät hallinnollisista perusasioista koulussa. Käytetään internetiä ja tietotekniikkaa (verkkokyselyt) asioiden esille tuomiseen.
81. **4.1.2.2 linjaus:** Sisällytetään EU-opinnot osaksi opetussuunnitelmaa kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.
- 4.1.3.1 linjaus:** Mitä nopeammin tämä koulutusprosessi alkaa, sen parempi. Ehdotus koskee 10–12-vuotiaita ja tätä vanhempia. Oppilasneuvostotoiminta olisi aloitettava 12 vuoden iässä. Tätä nuorempien osalta olisi toteutettava ikätasoon soveltuvaa toimintaa.
- 4.1.4.1 linjaus:** Meidän ei pitäisi opettaa poliittisia näkemyksiä vaan tarjota opetusta EU:n demokraattisista prosesseista ja sen toiminnasta. Eron olisi oltava selvä sekä opettajille että opiskelijoille.
- 4.1.4.2 linjaus:** Kaikki kansalaiset eivät ole yhtä mieltä siitä, että jäsenvaltiot voisivat sopia eurooppalaisesta koulutusohjelmasta.
- 4.1.4.3 linjaus:** Meidän olisi saatava aikaan yksinkertainen prosessi, jonka avulla kaikki voivat oppia EU:sta.
- 4.1.5.1 linjaus:** EU:n koulutusjärjestelmien ei pitäisi olla samanlaisia.
- 4.2.2.3 linjaus:** Yhtenäinen EU-aiheinen opetussuunnitelma olisi otettava käyttöön jo alemmalla perusasteella.
- 4.3.8.1 linjaus:** Luodaan toisen asteen koulutusta varten uusi oppiaine, jossa esitellään EU:n nykyistä toimintaa ja sen toteuttamia toimenpiteitä sekä sitä, miten ne vaikuttavat kansalaisiin.
- 5.1.2.1 linjaus:** Kansalaisten osallistumisen perustaksi tarvitaan enemmän tietoa EU:sta ja enemmän kansalaisille suunnattua viestintää. Ihmisten on saatava lisää tietoa EU:sta ja sen politiikasta (pedagogiikka, yleissivistävä ja ammatillinen koulutus).
82. **4.1.2.3 linjaus:** Kouluja voitaisiin kannustaa avustuksilla tai lahjoitetuilla välineillä sisällyttämään opintoihin demokratiaan liittyviä EU-opintoja.
- 4.1.3.2 linjaus:** Kouluille, jotka ottavat käyttöön demokraattisia käytäntöjä osana kouluelämää, olisi myönnettävä tukea. Sen ei pitäisi olla pakollista, mutta kouluille olisi tarjottava kannustimia.

Alateema 4.2 Eurooppalaiset arvot ja identiteetti

83. **4.2.1.1 linjaus:** Etsitään syitä joidenkin jäsenvaltioiden nationalismille ja protektionismille, erityisesti arvoista ja niihin liittyvien käsitteiden oikeasta ymmärtämisestä käytävän vuoropuhelun avulla.
84. **4.2.1.2 linjaus:** Puututaan poliittiseen ääriliikkeitään, jossa usein käytetään hyväksi Eurooppa-vastaisuutta sen omiin tarkoituksiin.
85. **4.2.1.3 linjaus:** Parannetaan jatkuvaa viestintää jäsenvaltioiden kansalaisten kanssa. Otetaan kansalaiset entistä enemmän mukaan prosessiin. Kansalaisille olisi annettava mahdollisuus osallistua niin paljon kuin mahdollista.
86. **4.2.1.5 linjaus:** Koordinoidaan eurooppalaisten sääntöjen noudattamista kaikilla tasoilla, myös

kansallisella ja paikallisella tasolla.

87. **4.2.2.2 linjaus:** Räätylödään tietoja tiettyjä ryhmiä varten. Muutetaan ja yksinkertaistetaan terminologiaa.
88. **4.2.2.4 linjaus:** Osallistetaan kaikki kansalaisryhmät erilaisilla innovatiivisilla tavoilla.
89. **4.2.2.5 linjaus:** Annetaan ihmisille mahdollisuus matkustaa enemmän, tavata ja keskustella erilaisista asioista EU:ssa. Tämä koskee myös vähävaraisia. Heitä varten perustettaisiin erityinen rahasto (kuten Erasmus).
- 4.3.3.1 linjaus:** Luodaan lisää eurooppalaisia vaihto-ohjelmia tai -toimia, kuten Erasmus-ohjelma tai tämä konferenssi, jotta ihmiset voivat matkustaa muihin maihin, tavata muiden maiden kansalaisia ja käydä vuoropuhelua elämästään ja suhteestaan EU:hun.
90. **4.2.3.1 linjaus:** Puututaan disinformaatio-ongelmaan. Kiinnitetään enemmän huomiota väärin tietojen lähteeseen.
91. **4.2.3.2 linjaus:** Tuetaan aktiivisesti jäsenvaltioita disinformaatiokampanjoihin liittyvissä paikallisissa ongelmissa.
92. **4.2.3.3 linjaus:** Pyritään ratkaisemaan muuttoliikekriisit.
93. **4.2.3.4 linjaus:** Parannetaan internetin turvallisuutta ja suojaa hakkerointia vastaan.
94. **4.2.3.5 linjaus:** Luodaan EU:n yhteinen ulkopolitiikka. Koordinoidaan ulkopolitiikan toimia EU:n ja jäsenvaltioiden välillä.
95. **4.2.4.1 linjaus:** Parannetaan veronkantoa suurilta monikansallisilta yrityksiltä. Puututaan myös veroparatiisiongelmiaan.
96. **4.2.4.2 linjaus:** Parannetaan EU:n varoihin liittyvää avoimuutta jäsenvaltioissa ja EU:n toimielimissä.

Alateema 4.3 EU:sta tiedottaminen

97. **4.3.3.2 linjaus:** Luodaan verkkofoorumia ja tapaamispaikkoja, joissa kansalaiset voivat kuunnella, esittää kysymyksiä ja käydä vuoropuhelua EU:n edustajien kanssa monikielisen käännöksen avulla.
98. **4.3.5.1 linjaus:** Käytetään viestintästrategioissa yksinkertaisempaa ja helpommin ymmärrettävää kieltä, ja liitetään tähän viestintään yksityiskohtaisempia ja teknisempiä raportteja, jotta kuka tahansa voi halutessaan perehtyä asioihin tarkemmin.
- 4.3.7.2 linjaus:** Hyödynnetään nykyistä paremmin sosiaalisen median keskeistä roolia.
- 4.3.7.3 linjaus:** Analysoidaan, keitä kohdeyleisöön kuuluu ja millaisia kanavia he käyttävät viestimiseen, ja mukautetaan viestintä kyseisiin kanaviin (lisätään linkkejä niille, jotka haluavat perehtyä asioihin tarkemmin).
99. **4.3.5.3 linjaus:** Lähetetään EU-tietoiskuja suur tapahtumien (Eurovision laulukilpailut, urheilutapahtumat jne.) ja parhaaseen katselu-aikaan esitettävien ohjelmien yhteydessä.
100. **4.3.6.1 linjaus:** Tehdään EU:n hallinto avoimemmaksi kansalaisille.
101. **2.1.3.2 linjaus:** Kannustetaan kansallisia tiedotusvälineitä käsittelemään enemmän EU:n tason tapahtumia.
- 3.2.1.1 linjaus:** Tiedotusvälineitä olisi kannustettava voimakkaasti tarjoamaan enemmän lähetyksiä eurooppalaisille kysymyksille ja toimille Euroopan unionissa.
- 4.3.1.1 linjaus:** Julkisen television uutisohjelmissa olisi oltava uutisoso EU-asioista samalla tavoin kuin urheilusta tai muista aiheista.

4.3.5.2 linjaus: Tiedotusvälineissä olisi oltava ohjelmia ja ohjelmapaikkoja, joissa uutisoidaan erityisesti EU:sta.

4.3.7.4 linjaus: Sisällytetään TV-uutisiin EU:ta koskeva osuus samalla tavalla kuin urheilun ja muiden aiheiden kanssa tehdään.

3.2.1.2 linjaus: Olemassa olevaa eurooppalaista televisiokanavaa tai uutistoimistoa, joka käsittelee EU:n toimintaan liittyviä kysymyksiä (neuvosto, parlamentti, päätökset jne.), olisi laajennettava kattamaan noin kolmanneksen sijasta kaikki EU:n kansalaiset, jotka tahtovat hyödyntää sitä. Kaikkien EU:n julkaisemien tietojen olisi oltava tosiasioihin perustuvia ja puolueettomia.

3.2.3.4 linjaus: EU:n lähettämät julkiset keskustelut voisivat olla mahdollinen ratkaisu. Tämä tieto voitaisiin antaa kansalaisille sanomalehtien tai uutistoimistojen välityksellä.

3.3.3.1 linjaus: Parannetaan kansalaisille suunnattua EU:ta koskevaa tiedotusta kanavalla, josta löydämme kaikki EU:ta koskevat tiedot, EU:n suhdetoimintatiimillä, joka tiedottaa EU:n toiminnasta käyttäen erilaisia kanavia eri kohderyhmien tavoittamiseksi, sekä mahdollisesti ottamalla jäsenvaltiot mukaan EU:n toimintaa koskevaan aktiiviseen tiedottamiseen, joka sisällytettäisiin opetussuunnitelmaan helppossa ja hausassa muodossa.

4.3.2.1 linjaus: Perustetaan riippumaton eurooppalainen tiedotuskanava tai -virasto, joka välittää oikeaa tietoa ja torjuu valeuutisia ja puolueellisia uutisia.

4.3.7.1 linjaus: Tarvitsemme tiedotuskanavan, jonka avulla nämä tiedot (eli mitä EU tekee ja miksi) voidaan välittää.

5.2.3.2 linjaus: Otetaan tiedotusvälineet mukaan EU:n avoimuusmekanismien edistämiseen.

Osa-alue 5: Kansalaisten osallistumisen lisääminen

Alateema 5.1 Kansalaisten osallistuminen

102.5.1.1.1 linjaus: Tarvitsemme avoimuutta siitä, mitä asioita kansalaisten osallistumisprosesseissa käsiteltiin.

103.5.1.1.2 linjaus: Kaikkien EU:n päätösten olisi oltava avoimia, jotta kansalaiset voisivat tuntea olevansa mukana päätöksenteossa.

5.1.1.3 linjaus: Poliittisten päättäjien on luotava avoimuutta ennakoivasti, ja kansalaisille on tiedotettava asioista ennakoivasti.

104.5.1.2.5 linjaus: Asiantuntijatiedon ja politiikan yhdistäminen olisi institutionalisoitava. Sen olisi oltava vakiintunutta ja avointa, esim. kuulemisen tai asiantuntijoiden valintakriteerien osalta.

105.5.1.2.3 linjaus: Meidän on tehtävä äänestämisestä houkuttelevaa. Emme halua äänestyspakkoa.

106.5.1.2.4 linjaus: Olisi varmistettava kansalaisten jatkuva edustus Euroopan parlamentissa / Euroopan komissiossa: kansalaiset olisi otettava mukaan päätöksentekoprosessiin.

5.2.1.1 linjaus: Lisätään parlamentin jäsenten osallistumista ehdotusten käsittelyyn ja kansalaisten osallistumista siten, että parlamentin asialistalle on varattu tietty aika kansalaisten kuulemista varten.

107.5.1.3.1 linjaus: Suora demokratia: määritellään konkreettisesti aiheet, joissa suoraa demokratiaa olisi käytettävä.

108.5.1.3.2 linjaus: Kaikkien kansalaisten olisi voitava äänestää EU:n perustuslaista.

109.5.1.4.1 linjaus: Jäsenvaltioiden ja EU:n yhteistyötä olisi parannettava joillakin politiikan aloilla. EU:n toiminta-aloja tai toimivaltuuksia ei pitäisi laajentaa ilman syytä (”sokeasti”).

110.5.1.4.2 linjaus: Analysoidaan, miksi politiikan ja kansalaisten välinen luottamus heikkenee.

111.5.1.5.1 linjaus: Tarvitaan foorumi, jolla voidaan tiedottaa EU:n direktiivien ja asetusten rikkomista tai

noudattamatta jättämistä koskevista tapauksista.

Alateema 5.2 Kansalaisten osallistuminen

- 112.2.1.3.3 linjaus:** EU:n pitäisi vastaanottaa ideoita suoraan kansalaisilta eikä pelkästään kansallisilta hallituksilta. Luodaan esimerkiksi koko EU:n kattava foorumi vetoomusten ja kansalaisaloitteiden tekemiseen.
- 5.2.1.3 linjaus:** Luodaan kansalaisten ja vaaleilla valittujen edustajien välinen keskustelufoorumi, joka sisältää palautemekanismeja ja keskustelujen rekisteröinnin.
- 113.5.2.1.4 linjaus:** Kuullaan kansalaisia ennen päätösten tekemistä.
- 5.2.3.4 linjaus:** Tarvitaan pakolliset mekanismit kansalaisten kuulemista varten, jos on tehty ehdotus kansalaisten oikeuksien rajoittamiseksi.
- 114.5.2.1.5 linjaus:** Parannetaan mekanismeja, joiden avulla poliitikot raportoivat kansalaisille eivätkä vain puolueilleen. Tarvitaan tehokkaampia keinoja kuin vuosikertomukset. Vaalien valmistelua varten kunkin edustajan olisi annettava selvitys toiminnastaan.
- 115.5.2.2.1 linjaus:** Otetaan käyttöön kouluille ja yrityksille suunnatut ohjelmat siitä, mitä osallistumismekanismien ja olemassa olevien välineiden osalta ollaan tekemässä.
- 5.3.1.4 linjaus:** Laaditaan eurooppalainen opetussuunnitelma (kansalaisosallistumisesta kansalaisuuteen tai etiikkaan liittyvää oppiainetta varten sekä yleistä opetussuunnitelmaa varten).
- 116.5.2.3.1 linjaus:** Otetaan kunnat sekä paikallis- ja alueyhteisöt mukaan edistämään kansalaisten osallistumista EU:n päätöksentekomekanismeihin. Edistetään erityisesti koulujen ja nuorten osallistumista, mutta ei unohdeta aikuisiakaan.
- 117.5.2.3.3 linjaus:** Lyhennetään määräaikaa päätöksenteon avoimuutta ja siihen osallistumista edistävien mekanismien soveltamiselle ja vähennetään siihen liittyviä vaatimuksia.

Alateema 5.3 Kansalaisten osallistuminen

- 118.5.3.3.4 linjaus:** EU:n on edistettävä paikallistoimistoja kunnissa, jotta voitaisiin tarjota koulutusta ja digitaalinen pääsy EU:n tietoihin ja päätöksentekoprosesseihin.
- 119.5.3.4.1 linjaus:** Jaetaan tietoa (myös joukkoviestimissä) EU:n osallistumismekanismeista (erityisesti silloin, kun järjestetään kuuleminen).
- 120.5.3.4.2 linjaus:** Tarkistetaan niiden asiakirjojen kriteerit, jotka eivät voi olla julkisia.
- 121.5.3.4.3 linjaus:** Tietoa on oltava saatavilla EU:n eri kielillä (ei pelkästään englanniksi, saksaksi ja ranskaksi).
- 122.4.2.2.1 linjaus:** Varmistetaan, että kaikilla kansalaisilla on mahdollisuus saada tietoa (älypuhelin, internet).
- 5.3.3.5 linjaus:** Tarjotaan kaikille EU:n kansalaisille pääsy internetiin (digitaalisen tiedonsaannin ja osallistumisen takaamiseksi).
- 123.5.3.2.1 linjaus:** Varmistetaan poliitikkojen sitoutuminen kansalaisosallistumiseen.
- 5.3.2.2 linjaus:** Jos kansalaisehdotus hylätään, poliitikkojen olisi oltava vastuuvollisia ja perusteltava, miksi ehdotus ei etene.
- 124.3.2.3.5 linjaus:** Kansalaisten osallistuminen ja keskustelut, kuten kansalaiskokous, olisi järjestettävä paikallistasolla.

5.1.2.2 linjaus: Hyödynnetään kansalaispaneeleja. Edellytys: poliitikkojen on annettava yksityiskohtaista palautetta paneelien tuloksista.

5.2.1.2 linjaus: Perustetaan kansalaispaneeli, jolla on toimipaikka parlamentissa. Vahvistetaan paneeleissa mukana olevien kansalaisten oikeudet ja velvollisuudet, erityisesti paikkakuntien vaihtuvuus ja kansalaisten valinta sattumanvaraisten mekanismien perusteella. Kansalaispaneelien tukena on oltava rakenne, joka edistää kansalaisten ja vaaleilla valittujen edustajien välistä vuoropuhelua.

5.3.3.1 linjaus: Määritellään, minkä poliittisten aiheiden osalta kansalaispaneeli tai -osallistuminen on tarpeen (tärkeimmät aiheet). Esimerkiksi kansalaisoikeuksia ei saisi rajoittaa ilman kansalaispaneelien suostumusta (näin tapahtui pandemian aikana).

5.3.3.2 linjaus: Järjestetään kansalaispaneeleja poliittisten näkemysten rikastuttamiseksi.

5.3.3.3 linjaus: Varmistetaan, että kansalaiskeskusteluun valitut kansalaiset edustavat väestöä (sosiodemografinen monimuotoisuus ja vähemmistöt).